

CUPRINS

1. ASPECTE LEGATE DE NESOCOTIREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIVATĂ, PRIN OBLIGAȚIA IMPUSĂ PROPRIETARILOR DE A PERMITE DESFĂȘURAREA ACȚIUNILOR DE VÂNĂTOARE AUTORIZATE PE TERENURILE CE LE DEȚIN SAU APARTIN

2. DISPOZIȚIILE ART. 913 DIN CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ ÎNTRE TEORIE, JURISPUDENȚĂ ȘI PRACTICĂ

3. AVOCATUL POPORULUI - IMPLICAREA ÎN PROTECȚIA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR CONSTITUȚIONALE

4. COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul al IV-lea al anului 2015

5. FIȘE DE CAZ
- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului -

6. IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA OCTOMBRIE – DECEMBRIE 2015

**ASPECTE LEGATE DE NESOCOTIREA DREPTULUI DE PROPRIETATE PRIVATĂ,
PRIN OBLIGAȚIA IMPUSĂ PROPRIETARILOR DE A PERMITE
DESFĂȘURAREA ACȚIUNILOR DE VÂNĂTOARE AUTORIZATE PE TERENURILE
CE LE DEȚIN SAU APARTIN**

Odată cu apariția Legii nr. 149/2015 privind modificarea și completarea Legii vânătoriei și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, dispozițiile art. 4 din Legea nr. 407/2006 a vânătoriei și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare, au suferit modificări în sensul „(1) *Nimeni nu are dreptul de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără a avea asupra sa autorizația de vânătoare. (2) Deținătorii cu orice titlu ai terenurilor incluse în fondurile de vânătoare au obligația de a permite desfășurarea acțiunilor de vânătoare autorizate pe terenurile ce le dețin sau aparțin, în condițiile alin. (1)*”.

În formularea anterioară acestor modificări, **art. 4 alin. (1) din Legea nr. 407/2006** avea următorul cuprins: „*Nimeni nu are dreptul de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără a avea asupra sa autorizația de vânătoare, care dovedește, în condițiile prezentei legi, consimțământul proprietarului, al asociației de proprietari sau al celui mandatat de aceștia în acest scop*”.

În prezent, după cum se desprinde din forma modificată, textul de lege nu mai prevede consimțământul proprietarului, ci stabilește că *nimeni nu are dreptul de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără a avea asupra sa autorizația de vânătoare*. Probabil, prin noul act normativ, legiuitorul a urmărit să elimine contradicția existentă între prevederea anterioară, care dispunea că **nimeni nu are dreptul** de a vâna pe terenul proprietatea altuia fără consimțământul proprietarului, cu **obligația** cuprinsă în art. 4 alin. (2) din Legea nr. 407/2006, introdusă în anul 2010.

Cu privire la obligația impusă proprietarilor de terenuri care fac parte din fondul cinegetic de a suporta desfășurarea activităților de vânătoare pe proprietatea lor, în **Decizia nr. 345/2003**, Curtea Constituțională a admis faptul că deși „*în acest mod titularul dreptului de proprietate suferă o îngrădire în exercitarea atributelor dreptului său, având în vedere că, pe această cale, se asigură valorificarea fondului cinegetic - bun public de interes național și, totodată, resursă naturală regenerabilă de interes internațional -*, și întrucât stabilirea conținutului și a limitelor dreptului de proprietate constituie atributul exclusiv al legiuitorului, reglementarea legală² în sine nu relevă nici o contradicție cu textele constituționale de referință”.

În privința dispozițiilor cuprinse în art. 4 alin. (2) din Legea nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare, fiind nemodificate încă din anul 2010, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin **Decizia nr. 1055/2010**. Cu această ocazie, instanța de contencios constituțional a statuat că „*titularul dreptului de proprietate suferă o îngrădire în exercitarea atributelor dreptului său, având în vedere că, pe această cale, se asigură*

² Art. 16 alin. (1) din Legea fondului cinegetic și a protecției vânatului nr. 103/1996, republicată, are următorul conținut: „*Deținătorii, cu orice titlu, ai terenurilor pe care se arondează fonduri de vânătoare, persoane fizice sau juridice, sunt obligați să permită exercitarea vânătoriei, aplicarea măsurilor de protecție a vânatului, precum și amplasarea instalațiilor și amenajărilor vânătoarești provizorii, dacă prin acțiunile respective nu se afectează folosința de bază a terenurilor*”.

valorificarea fondului cinegetic și integritatea naturală a ecosistemelor forestiere și întrucât, potrivit art. 44 alin. (1) din Constituție, stabilirea conținutului și a limitelor dreptului de proprietate constituie atributul exclusiv al legiuitorului, reglementarea legală în sine nu relevă nicio contradicție cu textele constituționale de referință”. De asemenea, s-a considerat că „pentru îndeplinirea obligațiilor prevăzute de textul criticat, deținătorii terenurilor sunt în drept să beneficieze, conform art. 15 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 407/2006³, de venituri atrase din tarifele anuale de atribuire a gestionării fondurilor de vânătoare, iar în ceea ce privește eventualele prejudicii care pot fi create în urma activităților de vânătoare, proprietarii terenurilor pe care se arondează asemenea fonduri au la dispoziție acțiunea în justiție prin care își pot recupera paguba suferită, potrivit dreptului comun”.

Așadar, pentru că legiuitorul a acordat alocarea anumitor sume de bani proprietarilor de terenuri care fac parte din fondul cinegetic, pentru a permite ca pe terenul lor să se desfășoare acțiuni de vânătoare, s-a apreciat că nu există o îngrădire a dreptului de proprietate privată. Obligația proprietarilor de a permite desfășurarea acțiunilor de vânătoare autorizate pe terenurile ce le dețin sau aparțin, fără a mai fi necesar consimțământul acestora, a fost fundamentată de către Curtea Constituțională pe dispozițiile art. 135 alin. (2) lit. e) din Constituție, conform cărora statul trebuie să asigure refacerea și ocrotirea mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic. De altfel, caracterul de bun public al vânatului justifică îngrădirea proprietății private în vederea permiterii exploatării unei resurse naturale de interes național și internațional.

Cu toate acestea, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dispozițiile art. 4 din Legea nr. 407/2006, în forma actuală, nu apar ca fiind în concordanță cu exigențele impuse de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în materia dreptului de proprietate.

În acest sens, menționăm cauza **Chassagnou și alții contra Franței (1999)**, în care reclamantii au susținut că deși nu doreau să participe la vânătoare erau nevoiți să suporte prezența pe terenurile lor a unei mulțimi de vânători și câini, fapt ce constituie o ingerință în dreptul de proprietate asupra terenului, care presupune și dreptul de a-l folosi în mod liber. Curtea a admis că această ingerință avea un scop legitim, respectiv acela de a evita practicarea unei forme de vânătoare anarhică și favorizarea gestionării raționale a patrimoniului cinegetic. Cu toate acestea, Curtea a subliniat că reclamantii nu au primit nicio compensație în schimbul obligativității de a pune terenul la dispoziția altora, astfel încât a considerat că acestora li s-a impus o sarcină excesivă, motiv pentru care art. 1 din Primul Protocol la Convenție a fost violat⁴. În concret, instanța europeană a stabilit că „Obligarea proprietarilor de terenuri mici să transfere drepturile de vânătoare asupra terenurilor lor, astfel încât ceilalți să le poată folosi într-un mod total incompatibil cu convingerile lor, impune

³ Art. 15 alin. (1) din Legea nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare: „(1) În cazul fondurilor cinegetice pentru care s-au încheiat contracte de gestionare a faunei de interes cinegetic, gestionarul asigură plata tarifului de gestionare după cum urmează: a) 81% din tarif, proprietarilor terenurilor; b) 16% din tarif, bugetului de stat; c) 3% din tarif, Fondului pentru mediu; d) unitățile de învățământ de stat cu profil cinegetic și unitățile de cercetare științifică de stat cu profil cinegetic care gestionează fonduri cinegetice sunt scutite de la plata tarifului de gestionare pentru cotele de 16% și 3%”.

⁴<http://jurisprudentacedo.com/Chassagnou-si-altii-contra-Frantei-Proprietari-funciari-Obligatii-propter-rem-Diferente-de-tratament-intre-proprietarii-de-fonduri.html>

o sarcină disproporționată, care nu se justifică sub al doilea alineat al articolului 1 din Protocolul nr 1. Așadar, s-a produs o încălcare a acestei dispoziții”.

Constatarea Curții Europene a Drepturilor Omului a venit în contextul în care sistemul francez era lipsit de o procedură viabilă care să ofere proprietarilor terenurilor mici din fondul cinegetic, obligați să-și transfere drepturile de vânătoare, o compensație echitabilă pentru pierderea dreptului de utilizare. Ca atare, legea franceză nu prevedea nici o măsură de compensare pentru proprietarii de terenuri care se opuneau vânătorii și care, prin definiție, nu doreau să obțină vreun avantaj sau profit de pe urma unui drept de vânătoare pe care refuză să și-l exercite.

Într-o altă cauză – **Schneider contra Luxembourg (2007)** – în care reclamantul era proprietarul unui teren mic situat în Luxemburg, s-a remarcat că, spre deosebire de Loi Verdeille, legea din Luxemburg prevedea compensații financiare pentru proprietarul terenului, ca și în legislația românească (art. 15 alin. (1) din Legea nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare).

Totuși, acest fapt nu a fost considerat a fi decisiv, deoarece convingerile etice ale unei persoane care se opune vânătorii nu ar putea fi în mod rezonabil compensate de o sumă de bani plătită anual pentru pierderea dreptului de utilizare a proprietății. În plus, suma propusă (3,25 euro pe an) nu putea fi văzută ca o compensație echitabilă pentru reclamant (a se vedea Schneider, paragraful 49).

Aspecte legate de manifestarea consimțământului au fost reținute și în **Cauza Herrmann contra Germaniei (2012)**, în sensul: *„În acest caz, Marea Cameră a constatat că legea franceză Loi Verdeille din 1964 a urmărit, în special, obiectivele legitime de a evita vânătoarea nereglementată și de a încuraja gestionarea rațională a stocurilor de animale de vânat. Potrivit acestei legi, reclamanții nu au putut evita transferul obligatoriu al drepturilor de vânătoare și nici nu a existat o măsură de compensare pentru proprietarii de terenuri care, la fel ca reclamanții, s-au opus vânătorii și nu au dorit să obțină vreun avantaj sau profit din la dreptul de vânătoare. De asemenea, Curtea a constatat că aceasta a reprezentat o abatere de la două principii: acela că dreptul de proprietate înseamnă dreptul de a se bucura și de a dispune de lucruri în modul cel mai absolut, și că nimeni nu poate vâna pe terenul aparținând altuia fără acordul proprietarului. (...) Considerațiile de mai sus au condus Curtea la concluzia că sistemul obligatoriu de transfer contestat a pus reclamanții într-o situație care perturbă echilibrul just între protecția dreptului de proprietate și cerințele interesului general. **Obligarea proprietarilor de terenuri mici să transfere drepturile de vânătoare asupra terenurilor lor, astfel încât ceilalți să poată face uz de ele într-un mod care este cu totul incompatibil cu convingerile lor a impus o sarcină disproporționată care nu se justifică în temeiul celui de-al doilea alineat al articolului 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea Chassagnou și alții, paragrafele 79 și 82-85)”**⁵.*

Totodată, în cauza Herrmann contra Germaniei (2012), instanța europeană *„nu a putut decât să reafirme principiile enunțate în hotărârile Chassagnou și Schneider, în special faptul că obligarea unui proprietar de teren care se opune vânătorii din motive etice să tolereze vânătoarea pe proprietatea lui este de natură să perturbe echilibrul just între protecția dreptului de proprietate și cerințele interesului general și să impună persoanei în cauză o sarcină disproporționată incompatibilă cu articolul 1 din Protocolul nr. 1”* (paragraful 80).

⁵ Paragraful 76 din Cauza Herrmann contra Germaniei (2012)

În concordanță cu aspectele expuse, ceea ce apare ca fiind în afara exigențelor constituționale prin raportare la dispozițiile art. 4 din Legea nr. 407/2006, este tocmai lipsa consimțământului proprietarului terenului pe care s-ar desfășura activități de vânătoare, cu atât mai mult cu cât acțiunile ar fi în contradicție cu convingerile sale.

Este adevărat că reglementarea folosinței unor bunuri proprietate privată este de competența statului atunci când se urmărește un scop de interes general, dar, în aceeași măsură, nu trebuie neglijată obligația de protejare a interesului individual. Or, prin faptul că proprietarul nu mai are posibilitatea să aleagă dacă este sau nu de acord cu desfășurarea activităților de vânătoare pe terenul lui, pe de-o parte, ar veni în contradicție cu convingerile sale, iar pe de altă parte, reprezintă o nesocotire a dreptului de proprietate, având în vedere că, pentru anumite specii, perioada de vânătoare este tot anul.

Obligația proprietarilor terenurilor incluse în fondurile de vânătoare de a permite desfășurarea acțiunilor de vânătoare autorizate pe terenurile ce le aparțin fără posibilitatea de a-și exprima consimțământul poate reprezenta, în fapt, o sarcină ce grevează dreptul de proprietate privată (dacă avem în vedere art. 44 alin. (7) din Constituție) însă, aceasta apare ca fiind prea împovăraătoare.

Este de necontestat competența exclusivă a legiuitorului ordinar în stabilirea cadrului juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în accepțiunea principială conferită de Constituție, însă adoptarea actelor normative în materie trebuie realizată în așa fel încât să nu vină în coliziune cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel **niște limitări rezonabile în valorificarea acestuia**, ca drept subiectiv garantat.

În acest sens, menționăm **Decizia nr. 430/2013**, în care instanța de contencios constituțional a statuat că „legiuitorul a inserat chiar în textul criticat⁶ pentru neconstituționalitate prevederea referitoare la consimțământul solicitantului privind preluarea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelor/conductelor. Prin reglementarea dedusă controlului, legiuitorul a dat expresie imperativului de satisfacere a interesului general și apărare a drepturilor fundamentale ale individului”.

Per a contrario, lipsa din prevederea legală a consimțământului proprietarului poate fi asociată cu nerespectarea drepturilor fundamentale ale individului, intereselor personale, în speță a dreptului de proprietate privată și a libertății de conștiință.

În legătură cu aceste aspecte, într-o opinie separată de cea majoritară, instanța europeană a statuat în Cauza Herrmann contra Germaniei (2012) că „cei care se opun din motive de conștiință nu pot fi compensați prin intermediul profiturilor obținute din activitatea căreia ei se opun sau prin exercitarea drepturilor procedurale cu privire la această activitate. A pretinde altfel, pe baza unui pretins punct de vedere "obiectiv" (objektive Sicht) asupra drepturilor proprietarului, ar echivala cu anihilarea obiecției de conștiință în sine. Conștiința unui individ nu are un preț. Prin urmare, conștiința reclamantului, ca și cea a oricărei alte persoane de onoare, nu poate fi cumpărată”.

⁶ Art. 65 alin. (2) din Legea nr. 351/2004 a gazelor (în prezent abrogată): „(2) În cazul în care realizarea obiectivelor/conductelor precizate la alin. (1) nu este economic justificată pentru operatorul licențiat, solicitantul va participa în cotă-parte, în colaborare cu acesta, la finanțarea obiectivelor/conductelor, sub condiția încheierii unui contract prin care consimte preluarea în patrimoniul operatorului licențiat a obiectivelor/conductelor din momentul punerii în funcțiune a acestora”.

Este evident că, noua soluție legislativă, care, mai degrabă, poate că ar fi trebuit să sprijine gestionarea stocurilor de animale de vânat, grija pentru teren și prevenirea daunelor cauzate de vânătoare, în realitate, nesocotește dreptul de proprietate privată, cu atât mai mult cu cât actul de vânătoare poate fi considerat, în sine, în unele situații, incompatibil cu convingerile etice ale proprietarului terenului.

*Ileana Frimu, consilier
Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii*

DISPOZIȚIILE ART. 913 DIN CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ ÎNȚRE TEORIE, JURISPUDENȚĂ ȘI PRACTICĂ

Art. 913 din Codul de procedură civilă (CAPITOLUL IV: Executarea silită a altor obligații de a face sau a obligațiilor de a nu face - SECȚIUNEA 2: Executarea hotărârilor judecătorești referitoare la minori) reglementează refuzul minorului de a-l părăsi pe debitor. Astfel, potrivit textului legal menționat *”(1) Dacă executorul constată că însuși minorul refuză în mod categoric să îl părăsească pe debitor sau manifestă aversiune față de creditor, va întocmi un proces-verbal în care va consemna constatările sale și pe care îl va comunica părților și reprezentantului direcției generale de asistență socială și protecția copilului. (2) Reprezentantul direcției generale de asistență socială și protecția copilului va sesiza instanța competentă de la locul unde se află minorul, pentru ca aceasta să dispună, în funcție de vârsta copilului, un program de consiliere psihologică, pentru o perioadă ce nu poate depăși 3 luni. Cererea se soluționează de urgență în camera de consiliu, prin încheiere nesupusă niciunei căi de atac, pronunțată cu citarea părinților și, după caz, a persoanei la care se află copilul. Dispozițiile legale privind ascultarea copilului rămân aplicabile. (3) La finalizarea programului de consiliere, psihologul numit de instanță va întocmi un raport pe care îl va comunica instanței, executorului judecătoresc și direcției generale de asistență socială și protecția copilului. (4) După primirea raportului psihologului, executorul va relua procedura executării silite, potrivit art. 911 alin. (5). Dacă și în cursul acestei proceduri executarea nu va putea fi realizată din cauza refuzului minorului, creditorul poate sesiza instanța competentă de la locul unde se află minorul în vederea aplicării unei penalități, dispozițiile art. 906 alin. (2) și (4)-(6) fiind aplicabile în mod corespunzător.”*

Practica recentă, expusă de unii petenți, ne-a adus în atenție unele aspecte în legătură cu aplicarea textului legal menționat. Cu luarea în considerare a Deciziei Curții Constituționale nr. 82/2003 s-a menționat, printre altele, faptul că art. 913 din Codul de procedură civilă: ar proteja dreptul de veto al unui minor, mai cu seamă pentru situația judiciară în care este atestat prin raport de expertiză judiciară, stadiul de alienare parentală; ar intra în conflict cu orice decizie de instanță definitivă în sensul că dacă instanța ajunge la concluzia că minorul trebuie să stea până la urmă cu părintele necustodian definit dintr-o hotărâre temporară președințială sau decizie de fond la care s-a făcut apel, manipularea minorului în acest răstimp face ca decizia de schimbare în sensul ocrotirii interesului superior al copilului să nu poată fi pus în practică nici măcar prin mecanismul instituției executorului judecătoresc; ar afecta grav interesul superior al copilului pentru că plasează responsabilitatea deciziilor eronate sau exagerate ale unui părinte custodian pe umerii unui micuț lipsit de apărare sau discernământ; ar proteja implicit și fără condiționare ori investigare dreptul unui adult de a abuza propriul copil din punct de vedere mintal; ar exclude constatarea cauzelor care au determinat o astfel de reacție nefirească a unui minor cu vârsta între 2 și 14 ani.

Prin decizia amintită mai sus, instanța de contencios constituțional s-a pronunțat în sensul constituționalității art. 43 alin (3) din Codul familiei - la data 1 octombrie 2011, abrogat de art. 230, litera M. din capitolul X din Legea 71/2011 - (Părintele divorțat, căruia nu i s-a încredințat copilul, păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta, precum și de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea lui profesională), după cum urmează: *textul de lege dedus controlului utilizează termenul de drepturi ale părintelui divorțat, căruia*

nu i s-a încredințat copilul, dar care păstrează dreptul de a avea legături personale cu acesta și de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea lui profesională în opoziție cu terțele persoane și, în special, cu celălalt părinte, căruia i s-a încredințat copilul și care este debitorul obligațiilor corelative, fiind ținut să-i asigure fostului său soț, care și-a păstrat calitatea de părinte, realizarea efectivă a drepturilor conferite de lege. **O atare conduită cooperantă este impusă de împrejurarea că drepturile menționate constituie, în realitate, mijloace pentru îndeplinirea obligațiilor pe care le are orice părinte față de copilul său și care subzistă atâta timp cât părintele nu este decăzut din drepturile părintești. Astfel, prin derogare de la regula potrivit căreia orice drept dă expresie unui interes legitim, dreptul părintelui de a avea legături personale cu minorul este recunoscut în considerarea interesului exclusiv al copilului.**

Împrejurarea invocată de autoarea excepției, și anume aceea că minorul este ostil menținerii relațiilor personale cu celălalt părinte, este departe de a constitui un argument în susținerea excepției de neconstituționalitate.

În imensa majoritate a cazurilor părinții au față de copiii lor profunde sentimente de afecțiune, generozitate și altruism, chiar dacă, uneori, exprimarea acestora poate induce într-un psihic infantil și în prezența lipsei sau insuficienței discernământului impresia contrară. Astfel, severitatea sau exigența unui părinte, motivate și impuse de rațiuni benefice, pot genera ostilitatea copilului, în condițiile în care părinții sunt despărțiți, iar celălalt părinte este, prin comparație, deosebit de concesiv. Mai mult, se poate întâmpla, în asemenea situații, ca părintele căruia i-a fost încredințat copilul să se defuleze, transmițându-i acestuia ostilitatea pe care o resimte față de fostul soț, care, deși poate întemeia din punctul său de vedere, nu este de natură să îl descalifice pe acesta din urmă ca părinte, fiind lipsită de justificare din punctul de vedere al copilului. Prin urmare, instabilitatea afectivă și emoțională a minorului, pe fondul unei imaturități psihice și a lipsei experienței de viață, îl privează pe acesta de posibilitatea de a sesiza care este adevăratul său interes și, adesea, de a discerne între bine și rău. Aceasta este rațiunea în considerarea căreia legiuitorul, pentru a-l proteja pe minor, a instituit prezumția lipsei de discernământ până la vârsta de 14 ani, iar între vârsta de 14 și 18 ani, l-a prezumat cu discernământul diminuat, conferindu-i capacitate de exercițiu restrânsă.

Sub acest aspect, a recunoaște copilului un drept de veto la valorificarea drepturilor atribuite de lege părintelui său echivalează cu nesocotirea, pe de o parte, a logicii și finalității textului de lege dedus controlului și, pe de altă parte, a întregii reglementări în materie, cu care acesta se coroborează.

În contextul celor de mai sus, Curtea Constituțională a constatat că susținerea potrivit căreia art. 43 alin. 3 din Codul familiei contravine prevederilor constituționale consacrate de art. 26 alin. (1) și de art. 45 alin. (1) nu poate fi reținută, cu atât mai mult cu cât reglementarea criticată instituie o modalitate prin care autoritățile publice își îndeplinesc obligațiile de a respecta și ocroti viața intimă, familială și privată, constituind totodată o componentă a regimului special de protecție și asistență a copiilor și tinerilor în realizarea drepturilor lor. În ceea ce privește încălcarea art. 26 alin. (2) din Constituție, este evident că prin persoana fizică îndreptățită să dispună de ea însăși legiuitorul constituant a avut în vedere individul matur, dotat cu discernământ și suficientă experiență de viață, care are posibilitatea de a-și valorifica

acest drept în deplină cunoștință de cauză, ceea ce nu se regăsește în persoana unui minor, lipsit de capacitate de exercițiu.⁷

Având în vedere cele de mai sus, consider că situația expusă trebuie examinată din perspectiva următoarelor dispoziții:

1. Art. 29 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la ascultarea minorului, care stabilesc următoarele: *(1) Copilul capabil de discernământ are dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îl privește. (2) În orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, copilul are dreptul de a fi ascultat. Este obligatorie ascultarea copilului care a împlinit vârsta de 10 ani. Cu toate acestea, poate fi ascultat și copilul care nu a împlinit vârsta de 10 ani, dacă autoritatea competentă apreciază că audierea lui este necesară pentru soluționarea cauzei. (3) Dreptul de a fi ascultat conferă copilului posibilitatea de a cere și de a primi orice informație pertinentă, de a fi consultat, de a-și exprima opinia și de a fi informat asupra consecințelor pe care le poate avea opinia sa, dacă este respectată, precum și asupra consecințelor oricărei decizii care îl privește. (4) În toate cazurile prevăzute la alin. (2), opiniile copilului ascultat vor fi luate în considerare și li se va acorda importanța cuvenită, în raport cu vârsta și cu gradul de maturitate a copilului. (5) Orice copil poate cere să fie ascultat conform dispozițiilor alin. (2) și (3). În caz de refuz, autoritatea competentă se va pronunța printr-o decizie motivată. (6) Dispozițiile legale speciale privind consimțământul sau prezența copilului în procedurile care îl privesc, precum și prevederile referitoare la desemnarea unui curator, în caz de conflict de interese, sunt și rămân aplicabile.*

Prevederile legale mai sus menționate oferă posibilitatea autorităților competente să ia la cunoștință de opinia copilului care face obiectul unei proceduri, doar în condițiile în care interesul superior al copilului este respectat.

2. Art. 913 alin. (4) din Codul de procedură civilă, stabilește că executorul va relua procedura executării silite, potrivit art. 911 din actul normativ menționat.

Astfel, dacă în termen de o lună de la comunicarea încheierii prevăzute la art. 906 alin. (2) debitorul nu execută obligația sa, **executorul judecătoresc va proceda la executarea silită. Executarea se va efectua în prezența unui reprezentant al direcției generale de asistență socială și protecția copilului** și, când acesta apreciază că este necesar, a unui psiholog desemnat de aceasta. La solicitarea executorului judecătoresc, agenții forței publice sunt obligați să își dea concursul la executare, în condițiile legii. **Nu este permis niciunei persoane să bruscheze minorul sau să exercite presiuni asupra lui pentru a se realiza executarea.**

Prin urmare, după o primă încercare de executare urmată de refuzul minorului, după finalizarea programului de consiliere, întocmirea raportului și comunicarea acestuia instanței, executorului judecătoresc și direcției generale de asistență socială și protecția copilului, executorul va relua procedura executării silite.

⁷ Decizia Curții Constituționale nr. 82 din 25 februarie 2003 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 43 alin. (3) din Codul familiei, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, cu numărul 189 din data de 26 martie 2003.

3. Legiuitorul a avut în vedere și situația în care - după parcurgerea celorlalte proceduri amintite mai sus - executarea nu va putea fi realizată din cauza refuzului minorului, caz în care **creditorul poate sesiza instanța competentă de la locul unde se află minorul în vederea aplicării unei penalități**, dispozițiile art. 906 alin. (2) și (4)-(6) fiind aplicabile în mod corespunzător (...) *(2) Când obligația nu este evaluabilă în bani, instanța sesizată de creditor îl poate obliga pe debitor, prin încheiere definitivă dată cu citarea părților, să plătească în favoarea creditorului o penalitate de la 100 lei la 1.000 lei, stabilită pe zi de întârziere, până la executarea obligației prevăzute în titlul executoriu. (...) (4) Dacă în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu, instanța de executare, la cererea creditorului, va fixa suma definitivă ce i se datorează cu acest titlu, prin încheiere definitivă, dată cu citarea părților. (5) Penalitatea va putea fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării. (6) Încheierea dată în condițiile alin. (4) este executorie.*

Pe cale de consecință, o ultimă încercare de executare este aceea de sesizare a instanței competente de la locul unde se află minorul în vederea aplicării unei penalități. În această etapă, instanța poate:

- acorda penalități;
- fixa o suma definitivă, în cazul în care în termen de 3 luni de la data comunicării încheierii de aplicare a penalității debitorul nu execută obligația prevăzută în titlul executoriu;
- penalitatea poate fi înlăturată ori redusă, pe calea contestației la executare, dacă debitorul execută obligația prevăzută în titlul executoriu și dovedește existența unor motive temeinice care au justificat întârzierea executării.

Prin urmare, debitorul, pe de o parte, poate fi obligat la plata unei penalități, respectiv la plata unei sume fixe dacă în termenul prevăzut de lege nu execută obligația, iar pe de altă parte, are posibilitatea executării obligației prevăzute în titlul executoriu, caz în care i se poate înlătura ori reduce penalitatea.

4. Din cele de mai sus reies, în esență, următoarele:

- neexecutarea obligației, determinată de refuzul minorului;
- întocmirea de către executor a procesului-verbal în care consemnează constatările sale;
- comunicarea procesului verbal părților și reprezentantului direcției generale de asistență socială și protecția copilului;
- sesizarea instanței competente, de către reprezentantul direcției generale de asistență socială și protecția copilului, de la locul unde se află minorul, în vederea dispunerii, în funcție de vârsta copilului, a unui program de consiliere psihologică, pentru o perioadă ce nu poate depăși 3 luni;
- întocmirea, la finalizarea programului de consiliere, de către psihologul numit de instanță a unui raport;
- comunicarea raportului instanței, executorului judecătoresc și direcției generale de asistență socială și protecția copilului;
- reluarea procedurii executării silite, potrivit art. 911 alin. (5), după primirea raportului psihologului;

- aplicarea unei penalități, dacă și în cursul acestei proceduri executarea nu va putea fi realizată din cauza refuzului minorului, de către instanța competentă de la locul unde se află minorul.

De reținut este faptul că în această materie este statuat faptul că pentru a se pune în executare obligația, nu este permis niciunei persoane să bruscheze minorul sau să exercite presiuni asupra lui pentru a se realiza executarea (art. 911 alineatul final din Codul de procedură civilă).

Din reglementările legale în materie rezultă că legiuitorul, deși, în principiu, a reglementat soluții care ar trebui să conducă la executarea obligației de către executorul judecătoresc cu implicarea tuturor persoanelor/instituțiilor cu atribuții în materia executării, totuși, în practică, au apărut situații, care aparent, nu își găsesc rezolvarea, indiferent de măsurile care s-au luat. Însă, trebuie reținut faptul că din verificările efectuate acestea sunt cazuri izolate.

Astfel, după cum se poate constata, o ultimă măsură, de natură civilă, prevăzută de legiuitor pentru punerea în executare a obligației, ar fi aplicarea de penalități/stabilirea unei sume fixe de către instanța de judecată. Aplicarea penalităților/ stabilirea sumei fixe constituie un mijloc de constrângere indirectă a debitorului, prin intermediul patrimoniului său, pentru a executa în natură obligația cu caracter strict personal.

Penalitatea instituită prin prevederile art. 906 din Codul de procedură civilă ar constitui, prin urmare, instrumentul coercitiv menit să înfrângă rezistența unui debitor ce refuză executarea obligației, în condițiile în care, (...) asupra debitorului nu s-ar putea acționa prin constrângere fizică directă, fiind de principiu că nu este îngăduită o asemenea constrângere în obligația de a face - *nemo praecise cogi potest ad factum*. Așa fiind, penalitatea ar rămâne că acționează doar în mod direct asupra debitorului, însă în mod direct asupra patrimoniului acestuia⁸.

O astfel de măsură, cu implicații directe asupra patrimoniului debitorului obligației, ar trebui să determine pe părintele căruia i-a fost încredințat copilul, să facă tot ce îi stă în putință pentru a nu priva copilul de atenția și dragostea celuilalt părinte.

O altă posibilitate prevăzută de legiuitor pentru situațiile delicate care pot apare în practică, este prevăzută la art. 912 alin. (2) - Opunerea la executare - din Codul de procedură civilă, situație în care se stabilește că *"În cazul în care debitorul nu își îndeplinește obligația în termenul prevăzut la alin. (1), precum și atunci când debitorul este de rea-credință și ascunde minorul, executorul judecătoresc va consemna acest fapt și va sesiza de îndată parchetul de pe lângă instanța de executare în vederea începerii urmăririi penale, pentru săvârșirea infracțiunii de nerespectare a hotărârii judecătorești."*

Prin urmare, pentru cazurile în care debitorul nu își îndeplinește obligația în termenul prevăzut de lege, precum și atunci când debitorul este de rea-credință și ascunde minorul, executorul judecătoresc poate sesiza parchetul, pentru săvârșirea infracțiunii de nerespectare a hotărârii judecătorești.

Faptul că legiuitorul a stabilit acest lucru în sarcina executorului judecătoresc, este o nouă dovadă a preocupării acestuia pentru ducerea la îndeplinire a deciziei instanței, astfel încât

⁸ S. Zilberstein, V.M. Ciobanu, Tratat de procedura civila. p. 451, din Tratatul de procedură civilă, vol. III, Noul Cod de procedură civilă prof. univ. emerit dr. Ion Deleanu, Valentin Mitea, Sergiu Deleanu, Ed. Universul Juridic, București, 2013, p.665.

hotărârea judecătorească definitivă și obligatorie să nu rămână inoperantă în detrimentul unei părți.

Apreciez că măsurile legale și anume **aplicarea de penalități/stabilirea unei sume fixe, respectiv sesizarea parchetului, ar trebui să constituie excepții ale practicii și nu reguli ale acesteia. În caz contrar, cel care are cel mai mult de suferit ar fi copilul, care, de cele mai multe ori, din cauza comportamentului părinților trebuie să suporte un tratament inadecvat vârstei și dezvoltării sale.**

În aceste condiții, consider că părintele debitor, în realizarea și respectarea interesului superior al copilului este obligat să facă toate diligențele necesare așa încât, să fie respectat dreptul părintelui căruia nu i-a fost încredințat minorul de a avea legături personale cu acesta și de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea lui profesională.

Apreciez că o atitudine cooperantă a părinților într-o astfel de situație este cea mai facilă cale de a asigura dreptul copilului de a avea legături cu părintele căruia nu i-a fost încredințat minorul și în mod direct de a-i asigura o creștere și o dezvoltare armonioasă. Părinții trebuie să înțeleagă, atunci când este cazul, că divergențele lor nu pot face decât rău copilului, iar acest lucru, cu siguranță nu și-l dorește nici unul dintre aceștia.

Aici nu am în vedere situațiile speciale cum ar fi spre exemplu, **decăderea din exercițiul drepturilor părintești dacă părintele pune în pericol viața, sănătatea sau dezvoltarea copilului prin relele tratamente aplicate acestuia, prin consumul de alcool sau stupefiante, prin purtarea abuzivă, prin neglijența gravă în îndeplinirea obligațiilor părintești ori prin atingerea gravă a interesului superior al copilului, caz în care instanța de tutelă, la cererea autorităților administrației publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, poate pronunța decăderea.**

Nu în ultimul rând, trebuie reținut faptul că a avea dreptul și a fi ținut de îndatorirea de a crește copilul, dreptul la păstrarea legăturilor personale dintre părinte și copil este expresia principiului constituțional al respectării dreptului la viața de familie, precum și a principiului protecției speciale a drepturilor copiilor.

Prin urmare, consider că deși legiuitorul, prin reglementările legale invocate, a avut în vedere, exclusiv, realizarea și respectarea interesului superior al copilului, apreciez că părinților (despărțiți fiind) le revine sarcina adoptării unei atitudini mature și responsabile în procesul de creștere, educare, învățare și de pregătire profesională a copilului, astfel încât acesta să beneficieze de o dezvoltare armonioasă, de natură a-i inocula adevăratele valori umane, necesare unei vieți împlinite.

Ecaterina Mirea, șef Serviciu

AVOCATUL POPORULUI - IMPLICAREA ÎN PROTECȚIA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR CONSTITUȚIONALE

Dispoziții generale

Avocatul Poporului este denumirea constituțională sub care este organizată și funcționează în România, clasică instituție a ombudsmanului vest-european⁹, cu rolul de a apăra drepturile și libertățile persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice.

Creată prin Constituția din 1991, revizuită în anul 2003, ca o noutate în viața juridico-statală din România, instituția Avocatul Poporului a fost înființată practic și a început să funcționeze după adoptarea legii sale organice, Legea nr. 35/1997¹⁰.

Trăsăturile juridice particulare care caracterizează instituția Avocatul Poporului sunt următoarele:

- este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică;
- nu se substituie autorităților publice;
- nu poate fi supus nici unui mandat imperativ sau reprezentativ, iar activitatea sa are caracter public;
- Avocatul Poporului și adjuncții săi nu răspund juridic pentru opiniile exprimate sau pentru actele pe care le îndeplinesc, cu respectarea legii, în exercitarea atribuțiilor prevăzute de lege.

Activitatea de soluționare a petițiilor transmise Avocatului Poporului

Pentru realizarea rolului său constituțional și legal, Avocatul Poporului primește, examinează și soluționează, petițiile adresate de orice persoană fizică. Pentru soluționarea problemelor cu care este sesizat, Avocatul Poporului are dreptul de a **solicita autorității administrației publice** în cauză, luarea măsurilor ce se cuvin pentru apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, precum și de a **sesiza autoritățile publice ierarhic superioare** în legătură cu lipsa de reacție a celor somați să dispună măsurile necesare. De asemenea, Avocatul Poporului poate face **anchete** sau poate formula **recomandări**.

Astfel, Avocatul Poporului are dreptul să facă **anchete proprii**, să ceară autorităților administrației publice orice informații sau documente necesare anchetei, să audieze și să ia declarații de la conducătorii autorităților administrației publice și de la orice funcționar care poate da informațiile necesare soluționării petiției. De asemenea, în exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului emite **recomandări**, care nu pot fi supuse nici controlului parlamentar și nici controlului judecătoresc. ***Prin recomandările emise, Avocatul Poporului sesizează autoritățile administrației publice asupra ilegalității actelor sau faptelor administrative.***

⁹ Ioan Muraru, Avocatul Poporului-instituție de tip ombudsman, Editura All Beck, 2004, p. 1

¹⁰ Principalele reglementări în vigoare privind Avocatul Poporului sunt cuprinse în: Constituția României, art. 58-60, art. 65 alin. 2), art. 146 lit. a) și lit. d), republicată în M.Of., Partea I, nr. 767 din 31 octombrie 2003; Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată în M. Of., Partea I, nr. 844 din 15 septembrie 2004; Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, republicat în M. Of., Partea I, nr. 619 din 8 iulie 2004; Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, publicată în M. Of., Partea I, nr. 1154 din 7 decembrie 2004, cu modificările și completările ulterioare.

În cazul în care Avocatul Poporului constată cu prilejul cercetărilor întreprinse, lacune în legislație sau cazuri grave de corupție ori de nerespectare a legilor țării, va prezenta un **raport** conținând cele constatate, președinților celor două Camere ale Parlamentului sau după caz, primului-ministru.

În cazul în care Avocatul Poporului constată că soluționarea cererii cu care a fost sesizat, **este de competența autorității judecătorești, acesta are posibilitatea de a se adresa, după caz, ministrului justiției, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată, care sunt obligați să comunice măsurile luate.**

Din prezentarea reglementărilor constituționale și legale menționate, se poate observa că prevederile legale prezentate pun la dispoziția instituției Avocatul Poporului, mijloace și procedee specifice pentru a acționa în vederea realizării rolului de protecție a drepturilor și libertăților persoanelor fizice. Eficiența acestora depinde de puterea de convingere, știut fiind că **de esența activității Ombudsmanului este absența oricăror mijloace de constrângere pentru aducerea la îndeplinire a recomandărilor sale.** Rezultă așadar, o colaborare constituțională, în care Ombudsmanul românesc dovedește forța recomandărilor sale, fără a produce efecte în sensul strict al termenului, adică sub aspectul puterii de constrângere¹¹.

Raporturile Avocatului Poporului cu autoritatea judecătorească și instanța de contencios constituțional

a) Implicarea Avocatului Poporului în activitatea de interpretare și aplicare unitară a legii de către instanțele de judecată

Urmare a modificărilor intervenite în cuprinsul noilor Coduri de procedură civilă și penală, Avocatul Poporului are îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe **asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.** Avem în vedere, în acest sens, prevederile legale în materie dispun că „*pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, (...) Avocatul Poporului are îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.*”

În exercitarea atribuțiilor sale în acest domeniu, în perioada 2012-2015, Avocatul Poporului a înaintat instanței supreme un număr de **7 solicitări de recurs în interesul legii, dintre care un număr de 3 solicitări în anul 2015.**

b) Implicarea Avocatului Poporului în asigurarea legalității pe calea contenciosului administrativ

Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, modificată și completată, a pus la dispoziția Avocatului Poporului un mijloc juridic pentru garantarea drepturilor și libertăților cetățenești, prin posibilitatea de a sesiza instanța de contencios administrativ în numele cetățeanului vătămat de o autoritate a administrației publice sau pentru apărarea unui interes public. Astfel, „*Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu pot fi înlăturate decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă*

¹¹ Monica Vlad, Ombudsmanul românesc în contextul integrării europene, în Liber Amicorum Ioan Muraru, Despre constituție și constituționalism, Editura Hamangiu, 2006, p. 71.

de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.”

În anul 2015 a fost formulată prima acțiune în contencios administrativ, având ca obiect cererea de anulare a unei hotărâri de consiliu local privind încadrarea terenurilor intravilane pe zone.

c) Raporturile cu instanța de contencios constituțional

Avocatul Poporului se poate implica, prin procedee proprii în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, realizat în România de către Curtea Constituțională. Astfel, poate sesiza Curtea Constituțională cu **obiecții de neconstituționalitate privind legile adoptate de Parlament, înaintea promulgării acestora de către Președintele României;** poate ridica în fața Curții Constituționale, **excepții de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele în vigoare;** formulează, la solicitarea Curții Constituționale, **puncte de vedere** la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor.

Obiecții de neconstituționalitate

„Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea (...) Avocatului Poporului (...).

În perioada 2004-2014, Avocatul Poporului a formulat **3 obiecții de neconstituționalitate**, dintre acestea **2 fiind admise** de către Curtea Constituțională.

Cu titlu de exemplu, în anul 2014, Avocatul Poporului a formulat o **obiecție de neconstituționalitate**, referitoare la comunicațiile electronice. Avocatul Poporului a apreciat că soluția legislativă referitoare la obligația de a stoca datele cu caracter personal pentru o perioadă de 6 luni de la data reținerii acestora este afectată de un viciu de constituționalitate din perspectiva considerentelor reținute în jurisprudența Curții Constituționale cu privire la principiul protejării datelor cu caracter personal și al confidențialității lor, care prin natura, întinderea și domeniul ei de aplicare, lipsește de efect acest principiu.

În materia drepturilor personale, cum sunt dreptul la viață intimă, familială și privată precum și a prelucrării datelor cu caracter personal, regula este aceea a garantării și respectării acestora, respectiv a confidențialității, statul având, în acest sens, obligații majoritar negative, de abținere, prin care să fie evitată, pe cât posibil, ingerința sa în exercițiul dreptului sau al libertății. Totodată, în baza principiului proporționalității, măsura de restrângere trebuie să fie în acord cu situația care a determinat aplicarea ei și, totodată, să înceteze o dată cu dispariția cauzei determinante.

Curtea Constituțională **a admis** obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea este neconstituțională, în ansamblul ei.

Totodată, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, în anul 2014 au fost analizate 310 proiecte de legi, iar în primele 8 luni ale anului 2015 a fost examinat un număr de 369 proiecte de legi.

Excepții de neconstituționalitate directe

Avocatul Poporului poate ridica în fața Curții Constituționale, excepții de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele în vigoare.

În ceea ce privește activitatea concretă desfășurată în materia excepțiilor ridicate direct, începând cu anul 2004, Avocatul Poporului a formulat un număr de **57 de excepții** de neconstituționalitate având ca obiect diferite acte. Dintre acestea, un număr de **22 de excepții** au fost admise sau admise parțial de către Curtea Constituțională, iar în privința a **3 excepții** directe Curtea Constituțională nu s-a pronunțat încă, dosarele fiind în curs de soluționare.

Formularea punctelor de vedere asupra neconstituționalității legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile omului

În cazul sesizării privind excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile omului, Curtea Constituțională va solicita și **punctul de vedere al instituției Avocatul Poporului**.

În anul 2014, Avocatul Poporului a formulat un număr de **909 puncte de vedere** la solicitarea Curții Constituționale, iar în primele 8 luni ale anului 2015 au fost formulate un număr de 678 puncte de vedere. În această ultimă perioadă, **27 puncte de vedere au fost formulate fie în sensul neconstituționalității** textelor legale criticate, fie **sub rezervă de interpretare** a dispozițiilor legale invocate de autorii excepțiilor de neconstituționalitate.

În context, trebuie evidențiat faptul că Avocatul Poporului își exercită atribuțiile în limitele constituționale și legale stabilite în vederea îndeplinirii rolului său de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice, fără a se substitui altor autorități publice, care, la rândul lor, trebuie să-și îndeplinească propriile atribuții, astfel cum sunt acestea reglementate în legislația în vigoare.

În lumina dispozițiilor constituționale și legale privind rolul instituției **Avocatul Poporului**, se poate aprecia că **excepția poate fi ridicată numai atunci când legile și ordonanțele încalcă drepturile și libertățile persoanelor fizice, devenind o garanție a exercitării acestora**. Curtea Constituțională a constatat că Avocatul Poporului poate declanșa controlul de constituționalitate pe calea excepției de neconstituționalitate **indiferent de problemele vizate prin aceasta**, însă ridicarea directă a excepției de neconstituționalitate **este și rămâne la aprecierea exclusivă a Avocatului Poporului**, acesta neputând fi obligat sau împiedicat de nicio autoritate publică să ridice o atare excepție.

*Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații
externe și comunicare*

COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul al IV-lea al anului 2015

Statistic, activitatea instituției Avocatul Poporului în **Trimestrul al IV-lea** al anului 2015, se prezintă astfel:

Au fost acordate **3739 audiențe**, dintre care **481** la sediul central și **3258**, la birourile teritoriale.

De asemenea, au fost soluționate, potrivit competenței legale, **3175 petiții**. Dintre acestea, **769** petiții au fost soluționate de către birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Craiova, Cluj-Napoca, Galați, Iași, Suceava, Oradea, Pitești, Ploiești, Târgu-Mureș și Timișoara, restul de **2406** fiind soluționate la sediul central.

Au fost efectuate **30 anchete**, privind: **dreptul la ocrotirea sănătății**, la: Penitenciarul Tulcea, Administrația Străzilor București, Penitenciarul Iași, Penitenciarul Bacău, Penitenciarul Tichilești, Spitalul Orășenesc Tg. Bujor și Penitenciarul Târgșor; **dreptul la un nivel de trai decent**, la: Penitenciarul Slobozia, Primăria Municipiului București – Serviciul Spațiu Locativ și cu Altă Destinație, Căminul pentru Persoane Vârstnice Brașov din cadrul Direcției de Servicii Sociale Brașov, Casa județeană de Pensii Bihor, Penitenciarul Craiova, Penitenciarul Arad și Primăria Sectorului 3 București – Serviciul Fond Imobiliar; **dreptul de proprietate privată și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la: Primăria Corbeanca, județul Ilfov; **dreptul la învățătură**, la Școala Gimnazială nr. 146 “I. Ghe. Duca” din București; **accesul liber la justiție și dreptul la ocrotirea sănătății**, la Penitenciarul Spital București Jilava; **dreptul la informație, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la un nivel de trai decent**, la Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice – RADET; **dreptul la un nivel de trai decent și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la: Primăria municipiului Oltenița, județul Călărași și Primăria Sector 2 București; **dreptul la muncă**, la Agenția Națională a Funcționarilor Publici; **sinuciderea unui cetățean austriac aflat în arest preventiv**, la Centrul de Reținere și Arestare preventivă Sibiu; **protecția copiilor și a tinerilor**, la: Primăria comunei Letea Veche, județul Bacău, Casa de tip familial “Phoenix”, județul Cluj, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Satu Mare, Casele de tip familial “Speranța” și “Violeta” Satu Mare, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Cluj și Liceul Sportiv “Banatul” din Timișoara; **protecția persoanelor cu handicap și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Primăria comunei Botești, județul Neamț; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică**, la: Penitenciarul Focșani, Spitalul Județean de Urgență Sf. Ioan cel Nou Suceava și Penitenciarul de Minori și Tineri Tichilești; **dreptul de proprietate privată, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și accesul liber la justiție**, la: Instituția Prefectului Județul Brașov, Primăria Municipiului Făgăraș, județul Brașov și Primăria Municipiului Brașov; **accesul liber la justiție și protecția copiilor și a tinerilor**, la Serviciul Public Local de Evidență a Populației al Municipiului Brașov; **protecția copiilor și a tinerilor și protecția persoanelor cu handicap**, la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea, Centrul de Plasament “Speranța” Tulcea și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Iași; **situația romilor care locuiesc pe domeniul public pe raza Orașului Eforie**, la Primăria Orașului Eforie; **dreptul la un mediu sănătos**, la Primăria Municipiului Iași; **lipsa locurilor de înhumare în cimitirele din Ploiești și nepunerea în**

aplicare a unei hotărâri de consiliu local privind extinderea unuia dintre cimitirele existente, la Primăria Municipiului Ploiești; protecția persoanelor cu handicap, dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică și dreptul la viață și integritate fizică și psihică, la Primăria comunei Cornu Luncii, județul Suceava; dreptul de petiționare, la Primăria comunei Corlăteni, județul Botoșani.

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție a efectuat 34 vizite în locuri de detenție, la: Centrul Rezidențial pentru Persoane Vârstnice "Speranța" București; Centrul de Primire Copii în Regim de Urgență "Cireșarii" Sector 2, București; Adăpostul pentru copiii străzii "Dănilă Prepeleac" Sector 2, București; Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj și la Spitalul Clinic de Neuropsihiatrie Craiova; Centrul de Plasament pentru copilul cu dizabilități Complex Servicii "Prichindelul Sibiu"; Casa de tip familial – Centru rezidențial pentru copii cu deficiențe neuropsihiatrice Casa Tereza, Târgu Mureș; Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou; Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș; Căminul pentru persoane vârstnice Hunedoara; Casa de tip familial Maria Satu-Mare; Centrul de primire în regim de urgență Copiii Străzii Bistrița; Spitalul de Psihiatrie Zam; Casa de tip familial Piticot Complexul pentru servicii comunitare pentru copii cu handicap Zalău; Căminul pentru Persoane Vârstnice Bacău; Căminul pentru Persoane Vârstnice Lacu Sărat Brăila; Căminul pentru persoane vârstnice Sacu, județul Caraș-Severin; Căminul pentru persoane vârstnice Timișoara; Centrul de Plasament pentru Copii cu Dizabilități „Orhidea” Arad și Casele de tip familial „AMICII” și „TEMERARII” din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj, având ca obiect verificarea tratamentului persoanelor aflate în centrele respective, sub aspectul condițiilor de cazare, a asistenței medicale și psihologice; Centrele de Reținere și Arestare preventivă nr. 8 și 10 București; Centrul de Reținere și Arestare preventivă Giurgiu; Penitenciarul București-Jilava; Penitenciarul Spital Dej; Penitenciarul Târgu Mureș; Penitenciarul Satu-Mare; Penitenciarul Spital Târgu-Ocna, Penitenciarul Brăila, Penitenciarul Arad; Penitenciarul Turnu Severin; Centrul de Reținere și Arestare preventivă Dolj; Centrul de Reținere și Arestare preventivă Arad, având ca obiect tratamentele la care sunt supuse persoanele private de libertate; Centrul de cazare și proceduri pentru solicitanți de azil - București, având ca obiect sesizarea din oficiu referitoare la cazul unei solicitante de azil din Armenia, asistența medicală și tratamentul aplicat solicitanților de azil cazați în centru și Centrul de Tranzit în Regim de Urgență Timișoara, având ca obiect verificarea tratamentelor la care sunt supuse persoanele din centru.

Echipele de vizitare au fost formate din reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, ai asociațiilor profesionale și ONG-urilor cu care instituția Avocatul Poporului a încheiat protocoale de colaborare.

Avocatul Poporului *s-a sesizat din oficiu în 45 de cazuri*, ca urmare a informațiilor apărute în mass-media.

Au fost emise *16 recomandări*, adresate: directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor și ministrului justiției, *pentru prevenirea incidentelor violente în cadrul Penitenciarului-Spital Jilava*; directorului general al Casei de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, privind *respectarea dreptului la informație și a dreptului la o bună administrare*; managerului S.C.J.U. "Sf. Apostol Andrei" Constanța, referitoare la *respectarea dreptului privind ocrotirea sănătății*; primarului Municipiului Târgu-Mureș și inspectorului

școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Mureș, referitoare la *încălcarea prevederilor constituționale privind dreptul la învățătură, dreptul la ocrotirea sănătății, protecția copiilor și a tinerilor și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică*; directorului general al D.G.A.S.P.C. Bacău, referitoare la *respectarea dreptului la protecție a persoanei cu handicap, a dreptului la nivel de trai și a dreptului la ocrotirea sănătății*; primarului interimar al Municipiului București și primarului sectorului 3, București, referitoare la *respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la un nivel de trai decent*; președintelui Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, referitoare la *încălcarea prevederilor constituționale privind protecția copiilor și tinerilor*; ministrului afacerilor interne și ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice, referitoare la *încălcarea prevederilor constituționale privind egalitatea în drepturi și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*; președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților și președintelui Agenției Domeniilor Statului, privind *respectarea dreptului de proprietate privată*; directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, referitoare la *dispunerea măsurilor legale pentru prevenirea incidentelor violente în Penitenciarul pentru Minori și Tineri Tichilești*; adresată inspectorului școlar general al Inspectoratului Școlar Județean Satu-Mare și directorului executiv al Direcției de Sănătate Publică Satu Mare, referitoare la *respectarea dispozițiilor constituționale privind protecția copiilor și tinerilor, precum și dreptul la ocrotirea sănătății, prevăzute de art. 49 și art. 34 din Constituție*; directorului Penitenciarului Botoșani, referitoare la *respectarea și dispunerea măsurilor legale pentru asigurarea unor condiții decente de cazare și a asistenței medicale în Penitenciarul Botoșani*; primarului municipiului Galați, referitoare la *respectarea dreptului de proprietate privată*; primarului comunei Botești, privind *respectarea dreptului la protecție a persoanei cu handicap și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzute de art. 50 și art. 52 din Constituție*; primarului municipiului Caracal, referitoare la *drepturile prevăzute de Constituția României, respectiv art. 16 privind egalitatea în drepturi, a art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și art. 47 privind dreptul la un nivel de trai decent și directorului Penitenciarului Pelendava, referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru îmbunătățirea condițiilor igienico-sanitare și respectarea intimității la grupurile sanitare*.

A fost **ridicată direct** de Avocatul Poporului **excepția de neconstituționalitate** a art. 436 alin. (2), a art. 439 alin. (4)¹) teza întâi și a art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală.

A fost elaborat **Raportul special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate**, înaintat primului-ministru și președinților celor două camere ale Parlamentului.

Au fost formulate, la solicitarea Curții Constituționale, **320 puncte de vedere privind excepțiile de neconstituționalitate**.

Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și
comunicare

București, 14 ianuarie 2016

FIȘE DE CAZ

- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului -

***Încălcarea dreptului de petiționare și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 51 și art. 52 din Constituție)***

*P*etenta s-a adresat Biroului Teritorial Craiova în legătură cu pretinsa încălcare a dreptului de petiționare și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică.

În acest sens, petenta ne-a adus la cunoștință faptul că în calitate de proprietară a unui imobil situat în orașul Balș a adresat o sesizare, împreună cu mai multe persoane, Primăriei Balș, cu privire la schimbarea încadrării zonale a străzii Petuniilor de la zona C la zona A, pentru anul 2014, conform HCL nr. xx/2013, solicitând revenirea la încadrarea zonală a străzii respective, la care nu a primit niciun răspuns.

Petenta susținea că în urma emiterii HCL prin care, s-a aprobat schimbarea încadrării zonei de la zona C la zona A pentru anul 2014, s-au majorat impozitele și taxele locale pentru anul 2015. Totodată, petenta arăta că proprietatea sa se învecinează cu cimitirul orașului, calea ferată și cu groapa de gunoi a cartierului, motiv pentru care consideră că nu poate fi încadrată această zonă în zona A de impozitare, cu atât mai mult cu cât lucrarea de asfaltare a străzii este incomplet realizată și nu corespunde standardelor pentru încadrarea în zona centrală a orașului.

Față de aspectele sesizate, Biroul Teritorial Craiova a sesizat Primăria Balș, județul Olt, dar fără rezultat.

Având în vedere că Primăria Balș, județul Olt, nu a dat curs demersurilor Biroului Teritorial Craiova, în scopul clarificării situației semnalate și obținerii de informații privitoare la stadiul de soluționare al cererii petentei, s-a efectuat o anchetă la Primăria Balș, județul Olt.

Din studierea documentelor aflate la sediul Primăriei Balș precum și din discuțiile purtate cu reprezentanții Primăriei Balș, *au fost obținute următoarele informații:*

- Primăria Balș, invocând volumul mare de activitate pe fondul lipsei de personal, nu a dat curs demersurilor Biroului Teritorial Craiova;

- la nivelul instituției este cunoscută situația semnalată de petentă, în acest sens, secretarul Primăriei Balș, acordând o audiență directă soțului petentei;

- în cursul audienței s-au purtat discuții cu privire la solicitarea petentei de a se reveni la vechea încadrare în zona C a străzii respective, secretarul Primăriei Balș menționând că va purta o discuție în acest sens cu Primarul orașului Balș. Pentru acest motiv nu i s-a mai întocmit petentei un răspuns scris în acest sens;

- ulterior audienței, la nivelul Primăriei Balș s-a stabilit că nu se va reveni la vechea încadrare zonală, pe cale de consecință HCL nr. xx/2013 rămânând în vigoare;

- s-a stabilit cu reprezentanții Primăriei Balș să se întocmească un răspuns către petentă, act prin care să i se comunice faptul că nu se va reveni la vechea încadrare zonală;

- petenta a fost îndrumată să se adreseze instanței de contencios administrativ, în vederea anulării actului administrativ în cauză, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

În urma analizării situației expuse de petentă și examinată în fapt și în drept de Avocatul Poporului, s-a constatat că, în cazul în care la nivelul unității administrativ-teritoriale se impun modificări ale delimitării zonelor, consiliile locale pot adopta hotărâri în acest sens numai în cursul lunii mai pentru anul fiscal următor.

În acest sens, s-a constatat că Primăria Orașului Balș, a modificat delimitarea zonelor în Balș prin emiterea HCL nr. xx/2013, depășind astfel termenul prevăzut de legislația incidentă în speță. Prin urmare, neadoptarea de modificări ale delimitării zonelor în cursul lunii mai, corespunde menținerii delimitării existente a zonelor pentru anul fiscal următor, aspect care conduce fără echivoc la anularea actului administrativ pentru nelegalitate, respectiv pentru nerespectarea dispozițiilor legale prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 36/2002 privind impozitele și taxele locale și Codul Fiscal.

Având în vedere considerentele anterior expuse, instituția Avocatul Poporului, în temeiul art. 13 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 1 alin. (3) coroborat cu art. 11 alin. (1) și (3) și art. 14 din Legea nr. 554/2004 privind Contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, a sesizat instanța de contencios administrativ competentă material și teritorial, respectiv Tribunalul Olt. Tribunalul Olt, a admis acțiunea formulată de instituția Avocatul Poporului. Dosar nr. 52/2015

***Încălcarea dreptului de petiționare și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 51 și art. 52 din Constituție)***

*P*etentul s-a adresat Biroului Teritorial Pitești, menționând că la data de 01.04.2014, s-a procedat la înlocuirea apometrului vechi, instalat la domiciliul său, pe motiv că a expirat metrologic. Cu acest prilej, au fost întocmite Avizul de montare și procesul-verbal de demontare-montare contoare apă, constatându-se și consemnându-se faptul că indexul la demontare indica 1427 m.c., iar indexul la montare indica 8 m.c. Numărul buletinului de verificare metrologică era yyy din 04.03.2014. La emiterea facturii din 11.03.2014 și desfășurătorul aferent figurau înscrise indexul anterior – 1509 m.c. și indexul actualizat 1526 m.c., adică un consum de 99 m.c. pe care petentul susține că l-a achitat.

În susținerea argumentației sale invoca plățile pe care le-a făcut conform facturilor fiscale. În legătură cu această situație a sesizat S.C. APA CANAL PREST SRL și a primit un răspuns conform căruia *“începând cu data emiterii acestei adrese, consumul estimat va fi zero”*. Cu toate acestea, la data de 14.01.2015, petentul a primit un preaviz pentru achitarea sumei de 345,71 lei aferentă perioadei 10.04.2014-08.01.2015, pe care a refuzat să o achite întrucât societatea nu a ținut cont la regularizare despre consumul impus în sarcina sa, deși acesta nu a existat în realitate.

Ulterior, a primit un nou preaviz fiind somat să plătească această sumă care i-a fost imputată, în opinia sa, incorect.

Față de cele expuse de petent, s-au întreprins demersuri la S.C. Apă Canal 2000 S.A., care ne-a comunicat că la data de 07.10.2015 s-a emis factura de regularizare prin care cantitatea de apă facturată pe consumul mediu estimat până la demontarea vechiului contor, în valoarea de 116 mc, a fost scăzută cu ocazia regularizării, petentului rămânându-i de plată 1 mc de apă (117 mc apă consum aferent perioadei 04.04.2015-15.09.2015, din care se scade

cantitatea de 116 mc de apă facturată în plus, conform înregistrărilor vechiului contor). Un exemplar al adresei S.C. Apă Canal 2000 S.A. a fost remis și petentului. Dosar nr. 989/2015

Încălcarea dreptului la informație (art. 31 din Constituție)

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Constanța precizând că întâmpină dificultăți de fiecare dată când solicită eliberarea cazierului judiciar în sensul că, în baza de date, apare ca fiind nesoluționat dosarul penal nr. VV/P/1992, întocmit pe numele său de către Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău pentru conducere fără permis.

Petenta menționa că dosarul a fost soluționat de Judecătoria Buzău printr-o sentință definitivă, că și-a îndeplinit obligațiile stabilite prin sentință, în sensul că a achitat amenda penală stabilită în sarcina acesteia, însă în prezent nu mai deține această sentință.

Petenta solicita informații cu privire la modul în care poate reglementa această situație.

Au fost solicitate informații Inspectoratului Județean de Poliție Constanța - Direcția Cazier Judiciar Constanța în legătură cu cele sesizate, și ulterior Inspectoratului Județean de Poliție Iași - Direcția Cazier Judiciar, care ne-au comunicat următoarele: în vederea clarificării situației a fost înaintată în data de 22.10.2015 o adresă către Parchetul de pe lângă Judecătoria Buzău, care a comunicat I.P.J. Iași că dosarul penal nr. VV/P/1992 a fost soluționat prin rechizitoriu în 1992, prin sesizarea Judecătoriei Buzău. În data de 10.11.2015, s-a solicitat Judecătoriei Buzău să înainteze I.P.J. Iași modul de soluționare al dosarului sau sentința penală în extenso, urmând ca în momentul în care se va primi răspuns, Inspectoratul Județean de Poliție Iași să facă mențiunile necesare în evidențele cazierului judiciar. Dosar nr. 360/2015

Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 47 și 52 din Constituție)

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Constanța arătând că are casa construită pe un mal de pământ care este în pericol iminent de a se surpa. Petenta susținea că în anul 2008, malurile au fost consolidate, însă în urma ploilor și a apelor pluviale din zona străzii Timpuri Noi, malurile au cedat și s-au prăbușit formând un crater ale cărui pereți sunt în continuă erodare.

Petenta menționa că a informat și a solicitat Primăriei Tulcea în repetate rânduri să consolideze terenul care este în iminență de a se prăbuși, a primit promisiuni în acest sens, în luna iunie 2014 s-au făcut fotografii și a fost anunțată că în luna iulie 2014 vor fi trimise echipe pentru executarea lucrărilor de consolidare, însă până la data sesizării instituției noastre problema nu a fost rezolvată, situația agravându-se. Serviciul de Gospodărire Comunală Tulcea a informat-o că lucrarea este în fază de licitație, fără a fi luate măsuri concrete. Petenta solicita intervenția de urgență a Primăriei Tulcea cu un utilaj care să efectueze o lucrare de redirijare a apei, astfel încât malul să nu mai fie afectat în mod direct, întrucât urmează sezonul de iarnă cu ploi și zăpezi, care vor accelera prăbușirea malurilor, și implicit, a structurii de rezistență a construcțiilor care se află în imediata apropiere a craterului format.

În legătură cu cele sesizate de petentă, au fost solicitate informații Primăriei Tulcea - Serviciul de Gospodărire Comunală, care ne-a comunicat următoarele: în ședința Consiliului Local din data de 29.10.2015 s-a aprobat devizul general actualizat rezultat din modificarea proiectului. După aprobare, s-au făcut demersuri în vederea organizării unei proceduri de achiziție privind realizarea obiectivului. În urma organizării procedurii de cumpărare directă, în luna decembrie 2015, s-a încheiat un contract de lucrări cu SC PERIGEM S.R.L Tulcea, cu durata de execuție de 3 luni. Dosar nr. 375/2015

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a dreptului persoanei
vătămate de o autoritate publică
(art. 47 și art. 52 din Constituție)***

*P*etentul a sesizat Biroul Teritorial Alba-Iulia în legătură cu tergiversarea soluționării, de către Casa Județeană de Pensii Alba, a cererii prin care a solicitat recalcularea pensiei.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei posibile încălcări a dreptului la un nivel de trai decent, prevăzut de art. 47 din Constituția României și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică, prevăzut de art. 52 din Constituția României.

Au fost solicitate informații de la Casa Județeană de Pensii Alba, în legătură cu cele sesizate de petent.

Ca rezultat al demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a comunicat că printr-o decizie emisă în data de 21 decembrie 2015, petentului i s-a recalculat pensia de limită de vârstă. Dosar nr. 317/2015

***Încălcarea dreptului de petiționare
(art. 51 din Constituție)***

*P*etentul a sesizat Biroul Teritorial Alba-Iulia în legătură cu neprimirea unui răspuns complet la o cerere, înregistrată la Primăria orașului Zlatna în cursul lunii mai 2015.

Aspectele semnalate au fost analizate în contextul unei posibile încălcări a dreptului de petiționare, prevăzut de art. 51 din Constituția României.

Au fost solicitate informații de la Primăria orașului Zlatna, în legătură cu cele sesizate de petent. Ca rezultat al demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a comunicat informațiile complete solicitate de către petent prin cererea respectivă. După obținerea răspunsului de la Primăria orașului Zlatna, am comunicat petentului informațiile primite. Dosar nr. 254/2015

***Încălcarea protecției copiilor și a tinerilor și principiului liberului acces la justiție
(art. 49 și art. 21 din Constituție)***

Petenta, fără acte de identitate, a sesizat Biroul Teritorial Brașov relatând că are vârsta de 22 de ani, este mama a doi copii minori – un copil de 2 ani și unul de 10 luni și are o relație stabilă cu tatăl copiilor, cu care, de altfel, conviețuia. Nici petenta și nici copii săi nu aveau acte de identitate (certificat de naștere, cărți de identitate). Pentru a reglementa situația juridică a copiilor săi, dar și pentru a se putea căsători, petenta s-a adresat Judecătoriei Brașov, iar în urma acțiunii sale, a obținut o sentință civilă, potrivit căreia s-a dispus înregistrarea nașterii petentei, născută în anul 1991, luna mai, ziua 20, în municipiul Brașov, județul Brașov, sexul feminin, cetățenie română, naționalitate română (...)."

În temeiul sentinței civile, petenta a făcut mai multe încercări la Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Populației Brașov, însă i s-a comunicat faptul că este necesară prezența mamei sale pentru efectuarea actelor de identitate.

Petenta preciza că tatăl său este decedat, iar mama sa, deși este titularul unei cărți de identitate provizorie expirate, refuză să se prezinte la sediul SPCLEP Brașov, astfel că se află în imposibilitate de a-și reglementa situația și a obține actele dorite. Doar în urma obținerii de către mamă a certificatului de naștere, aceasta va putea face demersuri pe cale judecătorească pentru obținerea certificatului de naștere pentru minorul în vârstă de 2 ani. De asemenea, pentru minorul de numai 10 luni este posibilă obținerea certificatului de naștere pe cale administrativă, până la împlinirea de către acesta a vârstei de 1 an, astfel că se impune soluționarea cu celeritate a situației petentei privind obținerea înregistrarea nașterii sale.

În data de 7 decembrie 2015, reprezentanții Biroului Teritorial Brașov au efectuat o **anchetă** la SPCLEP Brașov.

Din discuțiile purtate, au rezultat următoarele:

Petenta trebuie să certifice, în prezența altei persoane, faptul că este întocmai numita T.N. De aceea, SPCLEP recomandă petentei să se prezinte la sediul SPCLEP Brașov cu o rudă care, de preferat, poartă același nume sau cu o altă persoană majoră cu act de identitate valabil, care să certifice identitatea acesteia.

După ce va obține certificatul de naștere și cartea de identitate, petenta se va putea prezenta la sediul SPCLEP Brașov cu minorul cu vârstă până la 1 an cu următoarele documente: certificatul medical constatator de la maternitate în original, actul de identitate al mamei (copie+original). Va fi, de asemenea, necesară prezența tatălui copilului, cu actul său de identitate (original+copie), acesta urmând să semneze o declarație de recunoaștere a paternității.

Ulterior desfășurării anchetei, petenta a fost informată telefonic cu privire la modalitățile legale prin care poate obține înregistrarea nașterii. Conform celor declarate de către directorul executiv al SPCLEP Brașov, aceasta s-a prezentat în data de 9 decembrie 2015, împreună cu o persoană majoră cu act de identitate valabil, la Serviciul de Stare Civilă din cadrul SPCLEP Brașov, unde i s-a primit dosarul, urmând ca în cursul aceleiași zile de 9 decembrie 2015 să i se elibereze deja certificatul de naștere, de către SPCLEP Brașov. Dosar nr. 502/2015

***Încălcarea dreptului de proprietate
și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 44 și art. 52 din Constituție)***

Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Ploiești, sesizând faptul că deși a întreprins numeroase demersuri personale la Primăria comunei Merei, județul Buzău, solicitând punerea în posesie, pe bază de măsurători topografice și eliberarea titlului de proprietate, așa cum s-a dispus printr-o sentință pronunțată de Judecătoria Buzău, definitivă și irevocabilă, autoritatea locală a tergiversat, în mod nejustificat, îndeplinirea obligațiilor menționate în dispozitivul sentinței.

În urma demersurilor întreprinse de instituția noastră, Primăria comunei Merei, județul Buzău a reanalizat situația petentului, iar la data de 05.11.2015, în cadrul ședinței Comisiei Locale de Fond Funciar Merei a fost rediscutată modalitatea de punere în aplicare a dispozițiilor sentinței civile și a stabilit că se impune transmiterea documentației către Comisia Județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Buzău în vederea validării, conform dispozițiilor instanței.

Totodată, Comisia Locală de Fond Funciar Merei a stabilit că pentru efectuarea măsurărilor necesare punerii în executare a sentinței civile (respectiv pentru întocmirea documentației în vederea punerii în posesie) se impune contractarea, în cel mai scurt timp, a unei persoane fizice autorizate, în vederea întocmirii schiței topo, în format analogic și digital.

Ulterior, se va proceda la întocmirea procesului verbal de punere în posesie și invitarea petentului la sediul Primăriei comunei Merei, județul Buzău pentru semnarea acestuia, după care se va întocmi și emite titlul de proprietate. Dosar nr. 359/2015

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent
și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 47 și art. 52 din Constituție)***

Petentul s-a adresat Biroului Teritorial Ploiești, sesizând faptul că a depus la Casa Județeană de Pensii Dâmbovița mai multe adeverințe, care atestă că a desfășurat muncă în condiții de grupă, însă acestea nu i-au fost valorificate, deși erau îndeplinite toate condițiile legale.

Față de acest aspect, petentul nu a înțeles ce s-a întâmplat cu adeverințele depuse în forma solicitată și de ce acestea nu au fost valorificate.

Urmare a demersurilor întreprinse, Casa Județeană de Pensii Dâmbovița ne-a informat că a procedat la verificarea aspectelor sesizate și a constatat că petentul era beneficiarul unei pensii pentru limită de vârstă, din data de 27.11.2012, iar decizia inițială a fost rectificată la data de 20.07.2015, când a fost valorificat stagiul militar efectuat. Perioada în care petentul a fost încadrat în grupă superioară de muncă nu a fost valorificată deoarece nu au fost prezentate

documente corespunzătoare (a fost atașată o adeverință eliberată de fostul angajator în anul 2000, deci cu 14 ani în urmă).

Întrucât la momentul depunerii cererii (30.10.2014) erau în vigoare alte dispoziții legale, solicitarea Casei de Pensii Dâmbovița privind prezentarea unor documente în concordanță cu legislația actuală a fost justificată.

La data de 10.03.2015 petentul a depus o nouă cerere împreună cu documentele solicitate și a fost emisă decizia de recalculare cu data de 1.04.2015 (luna următoare depunerii documentelor în forma prevăzută de actuala legislație).

Decizia a fost comunicată la plata lunii octombrie 2015, petentul urmând să primească și o diferență în cuantum de 138 lei RON, pentru perioada restantă. Dosar nr. 375/2015

***Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 52 din Constituție)***

*P*etentul s-a adresat Biroului Teritorial Ploiești, precizând că împreună cu mai mulți locuitori ai comunei Teișani s-au adresat în scris primăriei, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, în data de 29.05.2015, solicitând explicații cu privire la schimbarea zonei de impozitare a satului Bughea de Sus, însă nu au primit răspuns la respectiva solicitare, termenul de soluționare fiind deja depășit.

Urmare a demersurilor întreprinse, Primăria comunei Teișani ne-a informat că petentului i s-a comunicat răspuns prin adresa nr. XXX/24.08.2015.

Din verificările efectuate, s-a constatat că majorarea impozitului aferent anului 2015 (comparativ cu anul 2014) se datorează încadrării întregii comune Teișani (a tuturor satelor componente, inclusiv a satului Bughea de Sus) în zona A, rangul IV, impozitarea fiind efectuată în anul 2015 în baza H.C.L. nr. 40/27.11.2014 privind valorile impozabile, impozitele și taxele locale, alte taxe asimilate acestora, precum și amenzile aplicabile anului fiscal 2015.

Din analiza documentelor puse la dispoziția instituției noastre, a rezultat că satele componente ale comunei Teișani au avut stabilite impozite egale cu satul reședință de comună, ceea ce nu era în concordanță cu prevederile art. 4 din H.C.L. nr. 46/30.10.2010 a Consiliului Local Teișani și ale art. 2 lit. e) și f) din Legea nr. 351 din 6 iulie 2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a .

Potrivit dispozițiilor mai sus citate numai satele reședință de comună pot fi încadrate la rangul IV, celelalte sate componente fiind încadrate la rangul V, impozitarea satelor componente trebuia făcută corespunzător dispozițiilor legale mai sus citate.

Având în vedere aspectele prezentate de Biroul Teritorial Ploiești, Primăria comunei Teișani a inițiat în cursul lunii noiembrie 2015, un proiect de hotărâre privind stabilirea impozitelor și taxelor locale aplicabile în anul 2016 pe raza localității Teișani, prin care a corectat rangul satelor componente ale comunei Teișani, conform prevederilor legale în vigoare. Dosar nr. 388/2015

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 47 și art. 52 din Constituție)***

*P*etentul s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, arătând faptul că în cursul lunii ianuarie 2015, a depus la Casa Județeană de Pensii Mureș o cerere pentru acordarea unui bilet gratuit de tratament balnear, cu precizarea că este persoană încadrată în grad de handicap grav, cu asistent personal, permanent-nerevizuibil, însă răspunsul primit cu ocazia prezentării la programul de audiențe al instituției în discuție a fost în sensul că de acest drept se poate beneficia doar o dată la doi ani.

Petentul arată că dat fiind statutul său special, de persoană cu handicap grav, are dreptul, în fiecare an, la bilet gratuit de tratament balnear, potrivit Legii nr. 448/2006 și a Legii 263/2010.

S-au întreprins demersuri la Casa Județeană de Pensii Mureș, pentru a analiza situația prezentată și a comunica petentului un răspuns referitor la modul de soluționare a aspectelor semnalate de acesta.

Ca rezultat al demersurilor întreprinse, Casa Județeană de Pensii ne-a comunicat faptul că petentul a solicitat acordarea a două bilete gratuite de tratament balnear, atât pentru el cât și pentru asistentul personal, pentru stațiunea Covasna, în perioada 01.05.2015-30.08.2015. Se mai menționa faptul că la repartizarea computerizată a biletelor pe serii, petentului nu i s-au atribuit biletele solicitate, întrucât a obținut punctaje mici. La procesul de distribuire a biletelor, petentul nu a solicitat atribuirea de bilete în alte serii și nici nu a solicitat prelungirea perioadei indicată inițial pe cererile depuse. Petentului i s-a comunicat răspunsul Casei Județene de Pensii Mureș. Dosar nr. 678/2015

***Încălcarea dreptului la informație și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 31 și art. 52 din Constituție)***

*P*etenta s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, menționând că a depus la Parchetul de pe lângă Judecătoria Tg.-Mureș, o plângere penală împotriva fostului soț, pentru săvârșirea infracțiunii de abandon de familie, întrucât acesta nu a achitat pensia de întreținere la care era obligat în favoarea copilului minor rezultat din căsătoria cu petenta.

Petenta preciza că dosarul a fost transmis spre competență soluționare Postului de Poliție Panet. De la acest moment, în repetate rânduri, petenta a cerut informații în legătură cu modul și stadiul soluționării plângerii penale formulate, minorul nu a beneficiat de dreptul legal cuvenit, însă fără a primi un răspuns concret în sensul celor solicitate.

S-au întreprins demersuri la Secția 2 Poliție Rurală Band-Postul de Poliție Panet pentru a analiza situația prezentată și de a comunica petentei un răspuns referitor la modul de soluționare a aspectelor semnalate de aceasta, și anume, modul și stadiul soluționării plângerii penale formulate pentru săvârșirea infracțiunii de abandon de familie.

Secția 2 Poliție Rurală Band-Postul de Poliție Panet ne-a comunicat că de la data primirii dosarului penal au fost strânse și administrate probe, astfel că la data de 25.05.2015, dosarul a fost trimis Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgu-Mureș, cu propunerea de efectuare a urmăririi penale față de suspect, astfel că prin ordonanța procurorului de caz s-a dispus efectuarea în continuare a urmăririi penale față de suspect. Deși convocat pentru audieri, suspectul nu s-a prezentat, fiind emis mandat de aducere, care nu a putut fi pus în aplicare întrucât acesta se sustrage urmăririi penale. Petentei i s-a comunicat răspunsul Secției 2 Poliție Rurală Band-Postul de Poliție Panet. Dosar nr. 884/2015

***Încălcarea dreptului de proprietate privată
(art. 44 din Constituție)***

*P*etenta, în calitate de soție moștenitoare, a reclamat Primăria orașului Nucet pe motiv că refuză soluționarea problemei de fond funciar, cu privire la punerea în executare a unei sentințe civile, pronunțată de Judecătoria Beiuș, definitivă și irevocabilă prin nerecurare.

În urma acestui demers, Primăria orașului Nucet ne-a comunicat că la întâlnirea cu petenta din luna noiembrie 2015, s-au inventariat terenurile rămase la dispoziția Comisiei Locale Nucet. Aceste terenuri sunt folosite de persoane fizice, care au fost chemate la Primărie, fiind informate că terenurile vor fi retrocedate petentei.

Reprezentanții Comisiei Locale de Aplicare a Legilor Fondului Funciar Nucet urmează să trimită documentația, spre validare, la Comisia Județeană pentru Aplicarea Legilor Fondului Funciar Bihor. Dosar nr. 533/2015

***Încălcarea protecției persoanelor cu handicap și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 50 și art. 52 din Constituție)***

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Oradea, în legătură cu lipsa răspunsului Liceului Gheorghe Barițiu, frecventat de fiica sa, cu privire la dosarul depus în numele acesteia, pentru a beneficia de alocația zilnică de hrană acordată în baza Ordinului nr. 5574/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă.

Astfel, petenta susținea că în baza Ordinului nr. 5574/2011 a depus dosarul cu actele necesare la liceul în cauză, de unde a primit promisiuni că soluționarea acestuia va surveni în decursul lunii iulie. Până la sesizarea Biroului Teritorial Oradea petenta nu a fost contactată de reprezentanții școlii, cu toate că alți părinți au beneficiat de alocația zilnică de hrană. Fiica sa, din motive medicale, a încheiat anul școlar mai devreme.

Ca rezultat al demersurilor întreprinse, autoritatea sesizată ne-a comunicat faptul că cererea petentei a fost soluționată în data 6.08.2015, beneficiind de drepturile prevăzute de art. 26 din Ordinul nr. 5574/ 2011. Dosar nr. 397/2015

Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent (art. 47 din Constituție)

Petentul, persoană cu handicap, s-a adresat Biroului Teritorial Oradea susținând că este nemulțumit de calculul pensiei având în vedere contribuția lunară la fondul de pensii.

Față de aspectele sesizate, s-au întreprins demersuri la Casa Județeană de Pensii Bihor, care ne-a transmis concluziile verificărilor efectuate cu privire la aspectele semnalate de petent.

Din analiza celor prezentate rezultă că, în conformitate cu prevederile Codului Fiscal, fiind persoană cu handicap, petentul este scutit de la plata impozitului corespunzător venitului provenit din pensie, aspect evidențiat și în cuprinsul talonului de pensie, cu excepția celui aferent lunii noiembrie 2015, când, în mod eronat s-a reținut suma de 74 lei, reprezentând impozit, sumă care i-a fost ulterior restituită.

De asemenea, au fost verificate documentele aflate la dosar, constatându-se că s-au respectat prevederile Legii nr. 263/2010 atât în privința deschiderii dreptului la pensie, cât și a calculului punctajului mediu anual, a cuantumului pensiei, fiind valorificate toate documentele depuse, inclusiv sporurile cu caracter permanent înregistrate în carnetul de muncă. Dosar nr. 596/2015

Încălcarea protecției persoanelor cu handicap și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 50 și art. 52 din Constituție)

Petenta a sesizat Biroul Teritorial Suceava, susținând că s-a adresat Primăriei comunei Marginea, județul Suceava, cu o cerere prin care solicita angajarea ca asistent personal al copilului său cu handicap grav, potrivit certificatului de încadrare în grad de handicap, eliberat de Comisia pentru Protecția Copilului Suceava, întrucât persoana care era angajată ca asistent personal părăsea localitatea începând cu data de 1 iulie 2015.

Primăria comunei Marginea, județul Suceava a informat petenta că ”singura modalitate este de a acorda indemnizație de însoțitor”.

În urma demersurilor întreprinse la Instituția Prefectului Județul Suceava, am fost informați că s-a dispus încheierea contractului individual de muncă pe durată determinată, anexând în acest sens documentele justificative. Dosar nr. 198/2015

Încălcarea dreptului de petiționare și a protecției persoanelor cu handicap (art. 51 și art. 50 din Constituție)

Petentul ne-a adus la cunoștință faptul că a depus la Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Galați o contestație, fiind nemulțumit că nu i s-a acordat niciun grad de handicap, deși avea aceleași coduri de boală (M51; G57) ca în anii anteriori, când a fost încadrat

în grad accentuat. Până la data sesizării instituției noastre, petentul nu a primit decizia de soluționare a acestei contestații.

Pentru clarificarea celor prezentate, ne-am adresat Comisiei Superioare de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap, din cadrul Autorității Naționale pentru Persoane cu Dizabilități.

Ca rezultat al demersului nostru, Autoritatea Națională pentru Persoane cu Dizabilități ne-a transmis o copie a răspunsului care a fost expediat petentului. În conținutul acestui răspuns se precizează că decizia Comisiei Superioare a fost trimisă comisiei județene, care are obligația să i-o comunice în 5 zile de la primire. Dosar nr. 424/2015

Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 din Constituție)

*P*etentul a sesizat Biroul Teritorial Bacău în legătură cu refuzul Primăriei comunei Letea Veche, județul Bacău, de a soluționa favorabil o cerere prin care a solicitat copii ale unor documente, necesare soluționării unui dosar aflat pe rolul instanței.

Petentul arăta că în calitate de fiu al lui B.V. și B.M., ambii decedați, a solicitat să i se comunice copie după documentele care au stat la baza emiterii certificatului pentru atestarea posesiei sub nume de proprietar nr. xxx/12.09.2011.

Autoritatea locală a comunicat petentului lista documentelor care au stat la baza emiterii certificatului în cauză, cu mențiunea că o copie a documentelor poate fi eliberată doar la solicitarea unor instituții abilitate.

Față de aspectele prezentate, ne-am adresat Primăriei comunei Letea Veche, județul Bacău.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Primăria comunei Letea Veche, județul Bacău, a comunicat copia documentelor care au stat la baza emiterii certificatului pentru atestarea posesiei sub nume de proprietar, respectiv, cererea nr. 8626 din 12 septembrie 2011, copie act identitate B.V. și Titlu de proprietate, nr. 3562/1994 eliberat pe numele B.V. Dosar nr. 295/2015

Încălcarea dreptului la ocrotirea sănătății (art. 34 din Constituție)

*P*etenta a solicitat ajutor pentru fiul său diagnosticat cu leucemie acută limfoblastică. Singura persoană compatibilă era fratele acestuia, aflat într-un penitenciar în Irlanda. Față de aspectele prezentate, ne-am adresat: Ministerului Justiției, Ministerului Sănătății, Direcției Consulare din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, precum și Registrului Național de Celule Stem pentru a obține clarificări.

Urmare a demersurilor efectuate la aceste autorități, Direcția Relații Consulare a transmis instrucțiunile necesare, Ambasadei României la Dublin, pentru contactarea autorităților irlandeze competente în vederea identificării unei soluții vizând facilitarea

transplantului de celule stem de la potențialul donator, aflat în Irlanda, către beneficiarul din România.

Reprezentantul ambasadei a obținut acordul autorităților penitenciare irlandeze pentru a i se recolta celule stem fratelui petentului care se afla închis în Irlanda. Registrul Național de Celule Stem a confirmat că poate asigura transportul de celule stem hematopoietice care urmează să fie prelevate la Spitalul Universitar Saint James din Dublin, instituție care coordonează evaluarea medicală a donatorului și prelevarea celulelor stem hematopoietice. Dosar nr. 12323/2015

Încălcarea protecției copiilor și a tinerilor (art. 49 din Constituție)

În luna martie 2015, presa scrisă și audiovizuală (România TV.Net, Antena 1, Prima TV), a relatat cazul a doi băieți orfani (A.I. și D.I.) din județul Argeș, dați în grija unui asistent maternal, care au fost bătuți crunt și tratați ca sclavi de mama adoptivă. Potrivit presei, aceste aspecte au ieșit la iveală după ce copiii au fost văzuți cu vânătăi la școală.

Presa a mai relatat că cei doi frați orfani, de 16 și 17 ani, au trăit în ultimii 8 ani la un asistent maternal. Au fost 8 ani de chin despre care copiii terorizați n-au povestit nimănui. Totul s-a aflat după ce profesorii le-au văzut vânătăile.

Față de aspectele prezentate mai sus, în data de 31 martie 2015, Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, solicitând Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș, punctul de vedere referitor la situația prezentată.

Ca urmare a demersului întreprins, instituția sesizată ne-a comunicat că D.G.A.S.P.C. Argeș, sesizată telefonic, în anul 2010, la Telefonul Copilului "983" a monitorizat prin vizite periodice felul în care minorii sunt îngrijiți. În tot acest timp, nu au existat suspiciuni că minorii ar fi fost abuzați fizic sau îngrijiți necorespunzător de către asistentul maternal profesionist.

Urmare a sesizărilor ulterioare, înregistrate cu nr. 757/19.03.2015 la Complexul de Servicii Comunitare Câmpulung, județul Argeș, precum și a sesizării directorului Liceului "Dan Barbilian" Câmpulung, județul Argeș care a precizat că unul dintre minori s-a prezentat la școală cu zgârieturi pe gât, echipa Complexului s-a deplasat la sediul unității de învățământ pentru verificări.

În urma verificărilor, s-a constatat că integritatea fizică și morală a minorilor a fost pusă în pericol, drept urmare, aceștia au fost luați din mediul familial al asistentului maternal și plasați în regim de urgență la Complexul de Servicii pentru Copilul în Dificultate Câmpulung, județul Argeș.

Față de cele întâmplate, Comisia pentru Protecția Copilului Argeș a hotărât retragerea atestatului de asistent maternal profesionist, precum și sesizarea Parchetului de pe lângă Judecătoria Câmpulung, pentru săvârșirea unor fapte penale de către asistentul maternal. Dosar nr. 4295/2015

***Maria Bucur, expert
Ioan Popa, expert
Felicia Nedeia, expert***

***Mădălina Botină, expert
Doina Sîrghie, expert
Romeo Busuioc, expert***

Mihaela Stănciulescu, expert
Cristina Tache, expert
Ioana Enache, expert
Ecaterina Florescu, expert
Cornelia Cor, expert
Cătălina Matei, expert
Iuliana Buta, expert

Beanca Păvăleanu, expert
Eugen Ciobotă, consilier
Tiberiu Cotârlan, expert
Alina Olah-Avram, expert
Daniela Pantiș, expert
Simona Emandi, consilier

IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA OCTOMBRIE – DECEMBRIE 2015

Pe plan extern

▪ În perioada 13-15 octombrie 2015, a avut loc la Quebec, ***al-IX-lea Congres al Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni - AOMF***, organizat de Protectorul Cetățenilor din Québec.

Adunarea Generală a AOMF a ales un nou președinte, în persoana domnului Marc Bertrand, Ombudsman al Regiunii Wallonia și al Federației Wallonia-Bruxelles. În funcția de secretar general al A.O.M.F. a fost reales domnul Jacques Toubon, Apărător al Drepturilor în Franța.

În cadrul Consiliului de Administrație al AOMF a fost ales și Avocatul Poporului, domnul Victor Ciorbea. Congresul Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni a adoptat câteva rezoluții, între care cea pentru modificarea Statutului AOMF, în sensul organizării Adunării Generale a AOMF din 3 în 3 ani.

▪ În perioada 21-22 octombrie 2015, a avut loc la Kiev, Conferința internațională cu tema ***Rolul instituțiilor naționale pentru drepturile omului în situațiile de conflict și post-conflict***, organizată de Comisarul Parlamentar pentru Drepturile Omului (Ombudsman) din Republica Ucraina. Conferința a reunit reprezentanți ai organismelor specializate pentru apărarea drepturilor omului (instituții de tip ombudsman și alte instituții specializate în combaterea discriminării) din Europa, Asia și regiuni ale CSI (Comunitatea Statelor Independente) printre care și țări afectate de conflicte interne și internaționale, precum și reprezentanți ai organizațiilor internaționale.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată la conferință de Erzsebet Dane, adjunct al Avocatului Poporului și Dorina David, consilier.

Obiectivele conferinței au fost: schimbul de experiență, provocări, lecții învățate și recomandări cu privire la rolul NHRI-urilor în situațiile de conflict și non-conflict; identificarea oportunităților pentru NHRI-uri și alți actori din domeniul drepturilor omului de a colabora în vederea consolidării eforturilor colective pentru a răspunde mai eficient provocărilor în domeniul drepturilor omului în țările afectate de conflicte; construirea de legături și înființarea unei rețele informale / comunități a NHRI-urilor interesate, pentru practică în domeniul drepturilor omului și conflictelor.

La finalul conferinței a fost adoptată o declarație cu privire la importanța rolului pe care Instituțiile Naționale pentru Apărarea Drepturilor Omului trebuie să îl aibă în situațiile de conflict și post conflict.

▪ În perioada 25-27 octombrie 2015, a avut loc la Praga, ***a 7-a Conferință internațională a Instituțiilor Ombudsman pentru Forțele Armate***, organizată de Centrul din Geneva pentru Controlul Democratic al Forțelor Armate – DCAF și Ministerul Apărării din Republica Cehă.

La întâlnire au participat 70 de participanți din 37 de țări: Africa de Sud, Albania, Armenia, Australia, Austria, Belgia, Bosnia-Herțegovina, Burkina Faso, Cehia, Estonia, Filipine, Finlanda, Georgia, Germania, Irlanda, Kazahstan, Kosovo, Kîrgîzstan, Lituania,

Madagascar, Mali, Malta, Marea Britanie, Mongolia, Olanda, Niger, Norvegia, România, Senegal, Serbia, Slovenia, S.U.A., Tadjikistan, Togo, Tunisia, Ucraina. De asemenea, au participat reprezentanți ai EUROMIL DCAF și Ministerului Apărării din Republica Cehă.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată la conferință de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului.

Scopul principal al acestei Conferințe a fost acela de a promova schimbul de experiențe și a consolida cooperarea între instituțiile de tip ombudsman, cu un accent special pus pe rolul instituțiilor de tip ombudsman pentru forțele armate în societățile democratice.

În deschiderea lucrărilor Conferinței au luat cuvântul Antonin Rada, adjunct al ministrului apărării din Republica Cehă, șef al diviziei de inspecție a armatei, Lenka Marečková, inspector principal pentru protecția drepturilor omului în Ministerul Apărării al Republicii Cehe, ambasadorul Theodor H. Winkler, directorul Centrului din Geneva pentru Controlul Democratic al Forțelor Armate, g-ral. maior Jaroslav Kocián, adjunct al Statului Major General al Forțelor armate cehe, Anna Šabatová, Apărător Public.

După două secțiuni plenare, în care au fost discutate rolul instituțiilor de tip ombudsman pentru forțele armate și importanța protejării drepturilor omului în societățile democratice, au urmat trei sesiuni desfășurate pe grupuri de lucru. În fiecare sesiune au fost organizate câte 4 grupuri de discuții paralele, reprezentantul instituției Avocatul Poporului a participat la grupurile în care s-au discutat libertatea de exprimare, modalitatea de sesizare și înregistrare a plângerilor și mandatul instituțiilor de tip ombudsman având un mandat general.

▪ În perioada 12-14 noiembrie 2015, a avut loc la Baku - Azerbaidjan, a XIII-a Conferință Internațională cu tema ***Rolul instituțiilor Ombudsman în asigurarea drepturilor și libertăților constituționale***, organizată de Comisarul pentru Drepturile Omului al Republicii Azerbaidjan (Ombudsman), dedicată celei de-a 20-a aniversări a Constituției Republicii Azerbaidjan și celei de-a 70-a aniversări a UNESCO.

Conferința a reunit ombudsmani și reprezentanți ai instituțiilor ombudsman din: Austria, Croația, Egipt, Kazahstan, Republica Moldova, Namibia, România, Federația Rusă, Slovenia, Turcia și Uzbekistan, reprezentanți ai autorităților publice din Azerbaidjan: Curtea Constituțională, Ministerul Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Ministrul Educației, parlamentari, reprezentați ai corpului diplomatic, organizațiilor internaționale, precum și ai mediului universitar și de afaceri din Baku.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată la conferință de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

Lucrările Conferinței s-au desfășurat pe parcursul a trei zile, în cadrul unei sesiuni plenare și a 3 sesiuni de lucru, și au început în data de 12 noiembrie 2015, cu participarea tuturor reprezentanților la ceremonialul de depunere de coroane la monumentul dedicat fostului președinte al Azerbaidjanului, Heydar Aliyev, precum și la Alea Martirilor.

În deschiderea Conferinței au avut alocuțiuni: doamna prof. Elmira Suleymanova, Comisarul pentru drepturile omului din Republica Azerbaidjan, care a prezentat istoricul instituției Ombudsman în Azerbaidjan; domnul Ali Hasanov, viceprim-ministru, șeful Comisiei de stat privind problemele refugiaților și persoanelor strămutate; domnul Farhad Abdullayev, președintele Curții Constituționale și doamna Gunay Efendiyeva, președintele Fundației Turkic Culture and Heritage.

Sesiunea plenară a fost moderată de doamna Elmira Suleymanova, Comisarul pentru drepturile omului din Republica Azerbaidjan, care a prezentat lucrarea *Rolul Ombudsmanului în asigurarea drepturilor și libertăților fundamentale în Azerbaidjan* – un aspect demn de reținut este acela că potrivit dispozițiilor legale și constituționale, Ombudsmanul poate face propuneri privind persoanele care pot face obiectul unei grațieri sau amnistii (femei, bătrâni, tineri, persoane grav bolnave). În cursul anilor, în baza propunerilor formulate de Ombudsman, 460 de deținuți au fost eliberați.

Prima Sesiune a avut tema *Constituția - principala garanție a protecției drepturilor omului*. În cadrul acesteia au prezentat lucrări:

- Domnul Samad Seyidov, șeful delegației Azerbaidjanului la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei – *Rolul cooperării internaționale în asigurarea drepturilor și libertăților constituționale în Azerbaidjan*, subliniind următoarele: angajamentele asumate de Azerbaidjan în fața Consiliului Europei; integrarea Azerbaidjanului în sistemul juridic european; conflictul cu Armenia; existența standardelor duble și a abordărilor discriminatorii, inclusiv în cadrul Consiliului Europei; decizia CEDO care a statuat faptul că Armenia este vinovată de ocuparea teritoriului azer, dar care nu a fost adoptată și de Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei; necesitatea ca și organismele internaționale să asigure abordări egale.

- Domnul Inam Karimov, președintele Agenției de stat pentru Servicii Publice și Inovații Sociale – ASAN – *Serviciile publice în contextul protecției drepturilor și libertăților fundamentale, experiența ASAN: mecanism de furnizare a serviciilor publice în mod transparent*; reprezintă un model de succes, mai ales în ceea ce privește protecția drepturilor omului, care poate fi implementat și în alte țări. În cursul celei de-a doua zile a Conferinței, participanții au vizitat unul din centrele ASAN din Baku. Centrele ASAN (fixe sau mobile) reunesc în aceeași locație toate serviciile publice de care poate avea nevoie un cetățean, de la eliberare de acte de stare civilă, certificate de naștere, permise auto, formulare pașapoarte etc., la plata impozitelor, aceștia având posibilitatea de a vedea în timp real modul în care sunt procesate solicitările lor.

A doua Sesiune a avut tema *Constituția – garanție a stabilității și dezvoltării*. În cadrul acesteia au prezentat lucrări:

- Domnul Günter Kräuter, Ombudsmanul din Austria – Secretar general al IOI – *Abordarea drepturilor omului în activitatea zilnică a Ombudsmanului*. În discursul său Ombudsmanul din Austria a făcut un scurt istoric al IOI, contribuția institutului la dezvoltarea membrilor săi. Domnia sa a subliniat importanța schimbului de experiență între instituțiile Ombudsman, mai ales că acestea au tradiții și istorie diferite. Totodată, au fost amintite programele de pregătire destinate personalului instituțiilor membre, pe care IOI le-a derulat cu succes în anii anteriori, și anume: *Ascuțiți-vă dinții*, Programul anticorupție și, începând cu anul 2015, Programul de pregătire pentru instituțiile Ombudsman care îndeplinesc și funcția de MNP.

- Doamna Vlasta Nussdorfer, Ombudsmanul din Slovenia – *Solicitări ale Ombudsmanului de revizuire a constituționalității legilor*: raporturile instituției Ombudsman cu Curtea Constituțională, admiterea solicitărilor Ombudsmanului, procedura de sesizare a Curții Constituționale.

A treia Sesiune a avut tema *Mecanisme de protecție în protejarea drepturilor constituționale*. În cadrul acesteia au prezentat lucrări:

◦ Doamna Aurelia Grigoriu, președinte Camera Publică, Republica Moldova – *Politica standardelor duble, încălcarea a principiilor constituționale și ale drepturilor omului*: respectarea drepturilor omului trebuie să facă parte din agenda națională, nu să se afle pe agenda instituțiilor internaționale; politica standardelor duble a dus la conflicte înghețate; situația Republicii Moldova și a Azerbaidjanului, care se confruntă cu aceeași probleme, în Transnistria, respectiv Nagorno-Karabakh; situația refugiaților din Nagorno-Karabakh, care se ridică la 1 milion persoane; Ombudsmanul trebuie să devină un mecanism care să prevină încălcarea drepturilor omului în fiecare țară în parte; nu este suficient să existe cadrul legal, ci să existe și mecanismele necesare pentru a putea pune în aplicare dispozițiile legii.

◦ Domnul Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului – *Avocatul Poporului, implicarea în protecția drepturilor și libertăților constituționale*: prezentarea instituției Avocatul Poporului, caracteristicile legale și constituționale; implicarea în controlul de constituționalitate – obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere formulate la solicitarea Curții Constituționale și excepția de neconstituționalitate; mijloace de intervenție; contenciosul administrativ; recursul în interesul legii.

◦ Domnul Mehmet Elkatmis, Ombudsman Turcia – *Problema refugiaților*: Turcia are peste 2.200.000 refugiați din Siria, Palestina, Ucraina; au înființat peste 25 de centre pentru refugiați; asigură accesul la educație pentru 80.000 de copii și asistență medicală pentru 500.000 persoane, care sunt tratate în spitale din Turcia; numărul refugiaților crește, iar discuțiile și întâlnirile care au loc între liderii Europei nu rezolvă situația.

În data de 14 noiembrie 2015, participanții la Conferință au fost invitați la sediul instituției Ombudsman, unde a fost discutată Declarația de la Baku.

▪ În perioada 23-24 noiembrie 2015, a avut loc la Belgrad – Serbia, Conferința cu tema ***Instituții Ombudsman / Instituții Naționale pentru Drepturile Omului – Provocări privind drepturile omului în criza refugiaților/migranților***, organizată de Apărătorul Cetățenilor (Ombudsman) din Serbia.

Scopul Conferinței a fost acela de a oferi un prilej pentru schimburi de experiență, pentru a compara priorități și abordări diferite, precum și adoptarea unei declarații comune semnată de către reprezentanții tuturor instituțiilor invitate să participe ca punct de plecare pentru stabilirea unor standarde minime de protejare a drepturilor refugiaților și migranților precum și pentru o mai bună monitorizare a respectării drepturilor omului în contextul actual.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Silvia Lobonțiu, consilier. Lucrările Conferinței s-au deschis cu un moment de reculegere în memoria victimelor atacurilor de la Paris. Discursul introductiv a fost susținut de către domnul Sasa Jankovic, Ombudsmanul din Republica Serbia, în calitate de organizator al evenimentului. Acesta a subliniat importanța și actualitatea temei, insistând asupra unei abordări integrative a problematicii specifice materiei migrației; punctul de vedere al domniei sale a fost acela că aflulul de migranți poate duce la rezultate pozitive pentru țările de tranzit și destinație, condiția este ca acestea să se preocupe serios de respectarea drepturilor fundamentale ale acestora.

Mihael Georg Link - Director ODIHR a subliniat în alocuțiunea sa faptul că rezolvarea cauzelor care au determinat aflulul masiv de migranți în Europa și Orientul Mijlociu este o problemă care ia timp, iar până la stabilizarea situației în țările de origine, este absolut necesar ca țările de tranzit și destinație să abordeze problema refugiaților/migranților din perspectiva drepturilor omului, în condițiile în care, din punctul său de vedere, o restricționare a liberei

circulații în Spațiul Schengen și reintroducerea controalelor la frontierele statelor europene nu va rezolva criza.

Jadranka Jelincic - Director executiv al Fundației pentru o Societate Deschisă - Serbia a insistat asupra faptului că instituțiile Ombudsman trebuie să se asigure că drepturile și libertățile fundamentale sunt protejate atât în ceea ce-i privește pe migranți și refugiați (mai ales grupurile vulnerabile) cât și pe proprii cetățeni, sarcină care nu este una facilă mai ales în contextul actual, când opinia majorității europenilor este profund afectată de atacurile de la Paris.

Au avut alocuțiuni în cadrul conferinței mai mulți reprezentanți ai instituțiilor de tip ombudsman din state participante. Astfel:

- Mehmet Elkatmiş (Ombudsman al Republicii Turcia) a subliniat că „terorismul este marele rău al lumii actuale”, iar Turcia se confruntă de mult timp cu problema persoanelor care își părăsesc țările de origine din această cauză, precizând că în momentul de față pe teritoriul Turciei se află aproximativ 2.250.000 refugiați de origine siriană, 16.000 de refugiați irakieni, precum și de alte naționalități. Acesta a menționat totodată faptul că deși Turcia are deja „un istoric” în ceea ce privește sprijinul acordat refugiaților, fiind a treia țară din lume ca ajutor umanitar acordat refugiaților, singură nu poate rezolva „drama” actuală.

- Vassilis Karydis (Ombudsman Grecia) a pledat pentru o abordare pragmatică a problemicii refugiaților și migranților în condițiile în care în situația Greciei este vorba despre „un colaps al infrastructurii instituționale”, iar majoritatea migranților care ajung în Grecia sunt persoane ne-returnabile.

- Snezana Teodosieska Jordanoska (Ombudsman - Macedonia) a prezentat situația din Macedonia în contextul crizei refugiaților/migranților explicând cum s-a constatat existența unei abordări discriminatorii a unor autorități din acest stat față de migranți (aceștia erau nevoiți să cumpere bilete pentru transportul în comun la un preț mult ridicat, spre deosebire de cetățenii statului), context în care instituția Ombudsman a emis o Recomandare către Guvern cu privire la prețul билетelor pentru transportul în comun. De asemenea, aceasta a atras atenția asupra pericolelor adiacente crizei refugiaților/migranților și anume, traficul de persoane și traficul de migranți. Referitor la centrele de cazare pentru migranți - instituția Ombudsman a organizat vizite împreună cu reprezentanți ai instituției Ombudsman din Grecia în mai multe centre de cazare.

- Beate Rudolf - Director al Institutului German pentru Drepturile Omului a prezentat o serie de statistici privind aflulul de migranți în Germania și a făcut precizări cu privire la cadrul legislativ actual și eventualele modificări care se au în vedere de către legiuitorul german; până în luna septembrie 2015, cetățenii sirieni care ajungeau pe teritoriul Germaniei erau considerați refugiați pe loc conform Convenției de la Geneva din 1951, dacă puteau face proba identității și țării de origine cu un document de călătorie, însă se dorește modificarea legislației astfel încât să fie „descurajată” dorința migranților de a veni în special în Germania, iar cetățenilor sirieni să li se acorde protecție subsidiară, nu statut de refugiat ca și până acum.

- Adriana Stehouwer (adjunct al Ombudsman-ului Olandei) a prezentat o serie de date statistice referitoare la numărul de migranți/refugiați de pe teritoriul Olandei, explicând în mod sintetic dificultățile cu care se confruntă instituția în condițiile în care nu există suficiente locuri de cazare pentru solicitanții de azil, iar din partea comunităților locale din diverse zone ale țării există o „opозиție” puternică față de problematica migranților.

- Michel Saint-Lot - Director în cadrul UNICEF Serbia a insistat asupra problemei minorilor neînsoțiți, o categorie extrem de vulnerabilă din cadrul fluxurilor migrației mixte; în Serbia există mai multe categorii de beneficiari ai sprijinului UNICEF, și anume, minori care

călătoresc împreună cu părinții, minori neînsoțiți, precum și minori separați de familie din cauza afluxului mare de migranți. Acesta a prezentat și o particularitate a grupurilor care au tranzitat Serbia și anume - femeile și copiii, chiar dacă au fost identificați ca fiind vulnerabili și li s-a explicat faptul că pot beneficia de sprijin suplimentar, preferă să-și continue călătoria, refuzând să fie referiți către serviciile de protecție specializate din Serbia.

În cadrul discuțiilor libere/dezbaterilor purtate între alocuțiunile care au avut loc în prima zi a Conferinței, reprezentanta instituției Avocatul Poporului a făcut o serie de precizări cu privire la perspectiva României în contextul crizei refugiaților/migranților. Astfel, s-a explicat că România nu este direct afectată nefiind pe ruta Balcanilor de Vest; în momentul de față există norme aplicabile în situația apariției unui val subsidiar de migranți sau activării unei rute secundare care ar putea tranzita România. La nivel guvernamental există un plan de urgență privind gestionarea unui aflux masiv de migranți aprobat de Premier și asumat de toate ministerele implicate, plan care este inclus și în Strategia Națională privind Imigrația 2015-2020. În legislația specifică este implementată atât Convenția de la Geneva din 1951 cât și Carta Europeană a Drepturilor Omului, există o procedură de azil la frontieră precum și un sistem de referire a solicitanților de azil către autoritatea competentă a statului român, respectiv Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI) care stabilește dacă persoana respectivă se încadrează pentru a primi statutul de refugiat sau pentru protecție subsidiară. Totodată, prin Ordonanța nr. 53/2015 s-a reglementat felul în care se va gestiona situația în cazul în care va veni un număr foarte mare de migranți și anume prin crearea unor centre integrate pentru gestionarea unui flux masiv de migranți la frontieră, mărirea zonelor de tranzit existente în care vor lucra în comun Poliția de Frontieră, Inspectoratul General pentru Imigrări, Poliția Română, Jandarmeria și Inspectoratul pentru Situații de Urgență astfel încât stabilirea situației juridice a migranților să se desfășoare cu celeritate.

▪ În perioada 9-11 decembrie 2015, a avut loc la Rabat – Maroc, *a 16-a Sesiune de pregătire a Centrului de Formare și Schimb de Experiență în Domeniul Medierii din Rabat*, cu tema **Descentralizarea instituțiilor Ombudsman-ului: așteptări și provocări**, organizată de Asociația Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni (AOMF) și de Instituția Mediatorului Regatului Maroc, cu sprijinul Organizației Internaționale a Francofoniei.

Sesiunea a reunit reprezentanți ai Ombudsmanilor din: Franța, România, Regatul Maroc, Burkina Faso, Coasta de Fildeș, Mali, Benin, Ciad, Senegal, Guineea și Djibouti.

Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de către domnul Matei Vîrtosu, expert, purtător de cuvânt, în calitate de cursant.

Cursurile s-au desfășurat la sediul Institutului Național al Magistraturii Regatului Maroc pe parcursul a trei zile și au fost organizate în 5 module.

În cadrul primului modul, *Organizarea birourilor teritoriale ale Ombudsmanului* (selecția personalului, formare profesională etc.), au susținut prelegeri reprezentanții instituției Ombudsmanului din Benin și Burkina Faso, care au prezentat modul de organizare a reprezentanțelor regionale din respectivele state, neajunsurile și provocările la care sunt supuse respectivele instituții. Prezentările au fost urmate de dezbateri și observații pe marginea temelor prezentate, dezbateri care s-au desfășurat în cadrul tuturor celor 5 module.

Cel de-al doilea modul, *Deontologia membrilor birourilor teritoriale și relațiile acestora cu Sediul Central: independență, delegarea puterii, ierarhie* a beneficiat de prezența domnului Driss Belmahi, consilier în cadrul instituției Mediatorului Regatului Maroc, care a prezentat modul în care sunt puse în practică criteriile de deontologie în privința angajaților

Mediatorului Regatului Maroc. În cadrul prelegerii a fost prezentat și ghidul de deontologie al instituției Mediatorului Regatului Maroc.

În cadrul modulului *Diferitele modalități de sesizare a reprezentanților birourilor teritoriale (direct, internet, telefon etc.)* au susținut prelegeri reprezentanții Mediatorilor din Benin și Mali, care au prezentat modul în care instituțiile pe care le reprezintă relaționează cu petiționarii, modalitățile prin care cetățenii sesizează Ombudsmanul în legătură cu diversele probleme pe care le întâmpină în relația cu administrația. În cadrul acestui modul, la secțiunea de observații și dezbateri, reprezentantul Avocatului Poporului din România a făcut o scurtă prezentare a *Modalităților de interacțiune între reprezentanții Avocatului Poporului din România și cetățeni*.

În cadrul celui de-al patrulea modul, *Urmărirea modului de soluționare a reclamației și a recomandărilor și relațiile cu cetățenii* au intervenit domnii Jacky Duperche, delegat regional în cadrul Apărătorului Drepturilor din Republica Franceză și Badr Eddine Dakka, consilier în cadrul Mediatorului Regatului Maroc, care au prezentat procedurile după care sunt primite, analizate și soluționate petițiile atât la sediul central cât și în cadrul delegațiilor regionale.

Reprezentantul Apărătorului Drepturilor din Republica Franceză, domnul Jacky Duperche a intervenit și în cadrul celui de-al cincilea modul, *Medierea la nivel local între administrație și reclamant*, alături de reprezentantul Mediatorului din Coasta de Fildeș. În cadrul prelegerii sale, reprezentantul Apărătorului Drepturilor din Republica Franceză a subliniat faptul că una din greutăți este slaba cunoaștere de către cetățeni a atribuțiilor instituției pe care o reprezintă, fiind de foarte multe ori confundată cu cea a avocatului pledant. În context, domnul Jacky Duperche a precizat că, în scopul mai bune cunoașteri a instituției de către cetățeni, în afara comunicării cu mass-media, se organizează parteneriate cu colectivitățile teritoriale și campanii de informare. Reprezentantul Apărătorului Drepturilor din Republica Franceză a afirmat că în cadrul instituției sale funcționează foarte mulți benevoli, pe bază de voluntariat și a prezentat modul în care aceștia își desfășoară activitatea în cadrul instituției Apărătorului Drepturilor din Republica Franceză.

Pe plan intern

* *

În data de 1 octombrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, Conferința cu tema *Justiția pentru tineri – Let's walk, let's talk together*, organizată de Administrația Națională a Penitenciarelor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului și Eugen Dinu, consilier.

* *

În data de 6 octombrie 2015, a fost încheiat Protocolul privind colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și Asociația Română pentru Transparență / Transparency International Romania.

* *

În data de 7 octombrie 2015, a avut loc lansarea programului *Open Justice 2.0 for Romania*, organizată de Fundația Konrad Adenauer Stiftung și Asociația Funky Citizens. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului și Cristina Pascu, expert.

* *

În data 8 octombrie 2015, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului a participat la conferința cu tema *Generalul Nicolae Rădescu, erou al războiului de întregire a neamului 1916-1918, simbol al rezistenței naționale împotriva comunismului și fascismului*, la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”.

* *

În data 9 octombrie 2015, a avut loc la Hotelul Royal, al II-lea *Congres pentru Limba și Civilizația Aromână*, organizat de Uniunea Femeilor Aromâne de Pretutindeni. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase-Necula, consilier.

* *

În data de 14 octombrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, dezbateră cu tema *Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului a tratatelor internaționale privind drepturile omului în cazul persoanelor de cetățenie română și nu numai, aflate în orice formă de detenție pe teritoriul României*, organizată de Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale din Camera Deputaților. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Silvia Lobonțiu, consilier.

* *

În data de 19 octombrie 2015, a avut loc la Hotel Novotel, conferința de închidere a proiectului *Formare în domeniul antidiscriminării, egalității de gen și al drepturilor persoanelor cu dizabilități*, organizată de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase-Necula, consilier.

* *

În data de 20 octombrie 2015, a avut loc la Biblioteca Națională a României, evenimentul de lansare a primei cercetări naționale despre sistemul de educație specială din România, efectuată în cadrul *Proiectului "Dignity, Access, Respect, Education for Children with Disabilities - D.A.R.E for Children with Disabilities"*, organizat de Centrul European pentru Drepturile Copiilor cu Dizabilități. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Camelia Cristian, expert.

* *

În data de 22 octombrie 2015, a avut loc la Hotel Sheraton, conferința finală a proiectului *ICARUS*, organizată de Fundația Terre des hommes Elveția. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Carmen Iliescu, consilier.

* *

Participare în data de 25 octombrie 2015, la ceremonialul public de depunere de coroane și manifestările prilejuite de sărbătorirea *Zilei Armatei Române*, organizate de Ministerul Apărării Naționale, la Mormântul Ostașului Necunoscut din Parcul Carol I. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorel Bahrin, consilier.

* *

În data de 29 octombrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, prima ședință de lucru a *Grupului mixt de lucru pentru redactarea unor proiecte legislative în domeniul Justiției*, organizată de Senatul României. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

* *

În data de 3 noiembrie 2015, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *vizita* domnului prof. Philip Geoffrey Alston, Raportor ONU pentru combaterea sărăciei extreme și drepturile omului. Din delegația oaspete au mai făcut parte doamna Junko Tadaki, Special Procedures Branch officer și domnul Christiaan Van Veen, Senior Advisor OHCHR. În cadrul discuțiilor, Avocatul Poporului, domnul Victor Ciorbea a făcut o scurtă prezentare a rolului și funcțiilor instituției, cu precădere a domeniilor ce au în vedere combaterea sărăciei și respectarea drepturilor omului. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat și: Erzsebet Dane, Ecaterina Gica Teodorescu și Magda Ștefănescu, adjuncți ai Avocatului Poporului, Eugen Dinu, consilier și Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

* *

În perioada 16-20 noiembrie 2015, s-a derulat proiectul *Ziua Ștafetei – Acum decid eu*, celebrând dreptul tuturor copiilor de a participa în societate, cu ocazia Zilei Internaționale a semnării Convenției Privitoare la Drepturile Copilului, derulat de Fundația Terre des hommes Elveția. În cadrul acestui proiect, peste 3500 de copii și tineri din toată țara au preluat slujbele unor adulți care acționează ca modele de profesionalism și care au disponibilitatea de a împărtăși din abilitățile și experiența lor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 16 noiembrie 2015, a avut loc la Consiliul Superior al Magistraturii, conferința cu tema *Violența de gen*, organizată de Ministerul Justiției în colaborare cu mai

multe ONG-uri. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Eugen Dinu și Cristian Cristea, consilieri.

* *

În perioada 16 – 27 noiembrie 2015, 8 studenți la Facultatea de Drept din cadrul Universității din București, au efectuat un stagiu de practică la instituția Avocatul Poporului.

* *

În data de 18 noiembrie 2015, a avut loc la Hotel Rin Central, un *atelier de lucru*, organizat de Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului în cadrul proiectului Prison Litigation Network. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Maria Lepadatu și Nicolae Voicu, consilieri.

* *

În data de 20 noiembrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, evenimentul de încheiere a programului *Ziua Ștafetei – Acum decid eu*, organizat de Fundația Terre des hommes Elveția. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului și Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

* *

În data de 23 noiembrie 2015, a avut loc la Centrul Infoeuropa al Ministerului Afacerilor Externe, seminarul de lansare a raportului de cercetare și policy brief-ului elaborate în cadrul proiectului *Discriminarea Imigranților în Domeniul Drepturilor Civile-DIM*, organizate de Asociația Română pentru Promovarea Sănătății, Societatea Academică din România și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Roxana Gavrilă, consilier.

* *

În data de 26 noiembrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, ședința de lucru a *Grupului mixt de lucru pentru redactarea unor proiecte legislative în domeniul Justiției*, organizată de Senatul României. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

* *

În data de 27 noiembrie 2015, a avut loc la Phoenicia Grand Hotel Bucuresti, întâlnirea de lucru a Consiliului Director al Asociația Orașelor din România. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Claudiu Constantin, consilier.

* *

Participarea domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, în data de 1 decembrie 2015, la parada militară organizată de Ministerul Apărării Naționale cu ocazia *Zilei Naționale a României*.

* *

În data de 2 decembrie, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la *Ședința solemnă a Senatului consacrată sărbătoririi Zilei de 1 Decembrie – Ziua Națională a României*.

* *

În data de 3 decembrie 2015, a avut loc la sediul Ambasadei Republicii Polone, Gala de Decernare a Premiilor *Drepturile Copilului Korczak*, organizată de Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil (FONPC), Ambasada Republicii Polone în România și Institutul Polonez din București. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului.

* *

În data de 3 decembrie 2015, a avut loc la Hotel Capitol, a șasea Masă rotundă organizată în cadrul proiectului *Îmbunătățirea măsurilor antidiscriminare la nivel național prin participarea largă a specialiștilor și a societății civile*, de către Consiliul National pentru Combaterea Discriminării. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorel Bahrin, consilier.

* *

În data de 9 decembrie 2015, a fost încheiat **Protocolul nr. 25**, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014, între instituția Avocatul Poporului și Organizația neguvernamentală Asociația Sănătate Mintală pentru Calitatea Vieții.

* *

În data de 9 decembrie 2015, a fost încheiat **Protocolul nr. 26**, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014, între

instituția Avocatul Poporului și Organizația neguvernamentală Societatea Independentă Română a Drepturilor Omului – S.I.R.D.O.

* *

În data de 9 decembrie 2015, a fost încheiat **Protocolul nr. 27**, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014, între instituția Avocatul Poporului și Organizația neguvernamentală Societatea Română pentru Drepturile Omului.

* *

În data de 10 decembrie 2015, a avut loc la Primăria Sectorului 2, dezbateră publică cu tema *Dimensiunea participativă a democrației. Politica statului față de structurile asociative ale militarilor*, organizată de Federația Militarilor din România. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorel Bahrin, consilier.

* *

În perioada 14-15 decembrie 2015, au avut loc la Hotel Capitol, evenimentele *Masa Rotundă cu privire la condițiile de recepție pentru solicitanții de azil și la Conferința Națională pe tema integrării persoanelor cu o formă de protecție în România*, organizate de către Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Reprezentanța în România. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase-Necula, consilier.

* *

În data de 15 decembrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, dezbateră *Rolul Avocatului Poporului în societatea românească*, organizată de APADOR-CH, Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni și ActiveWatch. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de: Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, Erzsebet Dane, Mircea Criste și Magda Constanța Ștefănescu, adjuncți ai Avocatului Poporului, Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

* *

În data de 15 decembrie 2015, a avut loc la Hotel Capitol, Conferința de închidere a proiectului *Îmbunătățirea măsurilor antidiscriminare la nivel național prin participarea largă a specialiștilor și a societății civile*, organizată de Consiliul National pentru Combaterea Discriminării. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorina David, consilier.

* *

În data de 16 decembrie, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, a participat la *Ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului*, în care domnul Klaus-Werner Iohannis, președintele României a adresat un mesaj Parlamentului.

* *

În data de 16 decembrie 2015, a avut loc la Hotel Ambassador, Seminarul de formare privind colectarea de date pentru Raportul Special al Avocatului Poporului referitor la respectarea drepturilor copiilor din instituții rezidențiale, organizat de UNICEF. Din partea instituției Avocatul Poporului au participat: Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului, Ligia Gherța, Carmen Iliescu, Cristian Cristea, consilieri, Camelia Cristian, Gabriela Stan și Andreea Cîrjan, experți, precum și reprezentanți ai celor 14 birouri teritoriale.

* *

În data de 16 decembrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului – Comisia juridică de disciplină și imunități din Camera Deputaților, o manifestare organizată pentru celebrarea *Zilei internaționale de luptă împotriva corupției*, în cadrul căreia a susținut o alocuțiune domnul Devon Mahoney, agent special Federal Bureau of Investigation, având ca temă legislația SUA cu privire la practicile de corupție în străinătate. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ion Ionescu, consilier și Gabriel Radu, expert.

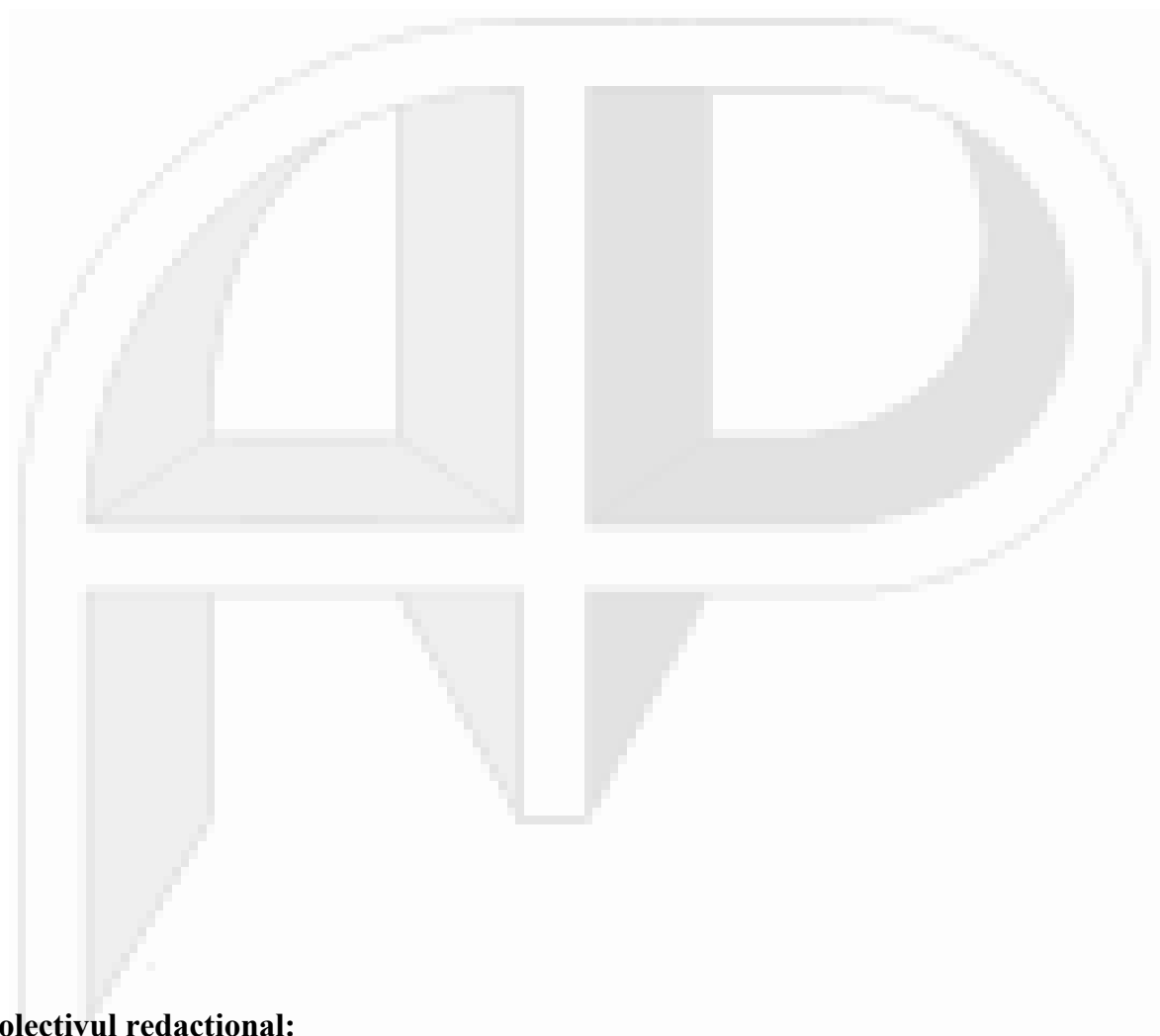
* *

În data de 17 decembrie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului, lansarea *Raportului special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate*. Lansarea a prilejuit și o dezbateră aplicată asupra stării actuale a sistemului penitenciar din România și a perspectivelor de îmbunătățire, dezbateră la care au luat parte reprezentanți ai Administrației Prezidențiale, Parlamentului, ministerelor, reprezentanți ai autorităților, corpului diplomatic acreditat în România și organizațiilor neguvernamentale. Evenimentul a beneficiat și de o acoperire mediatică importantă, fiind reflectat atât în media audio-vizuală cât și în cea scrisă.

* *

În data de 18 decembrie 2015, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, întrevederea domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului cu un grup de 10 studenți din cadrul Facultății de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, sub coordonarea prof.univ.dr. Tudorel Toader, judecător la Curtea Constituțională.

*Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare*

Colectivul redacțional:

Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare - responsabil de număr

Ileana Frimu, consilier Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii

Ecaterina Mirea, șef Serviciu

Elena Glodariu, expert